

November
1940

Sv. Janezu Ev. se razodeva božja sodba
grešnim mestom, „ki je pohujševalo zemljo“
(Raz 19)

Bogoljub

Kripta v cerkvi sv. Cecilije v Rimu.
(God sv. Cecilije 22. nov.)

B * O * G * O * L * J * U * B

NOVEMBER

XXXVIII. LETNIK

1940

Od milijarde do bilijona

Grški modrijan Aristotel in sv. Tomaž Akvinski sta dejala: »Če se človek ne zmeni za postavo in pravico, je hujši kakor katera koli zver; zakaj oborožen je ne samo z nagonom, ampak tudi z razumom. Z razumom pa pritira razstrelivno moč svojih strasti do viška.«

Te besede so brez nehanja padale v mojo dušo, ko sem te dni spet urejeval svoje vojne zapiske. »Urejeval,« pravim, ker v dostojen red spraviti te zmešnjave tako ni mogoče.

Najprej o granatah in bombah.

S Slovenci iz Kreutzwalda v Loreni sem v nedeljo pred Velikim Šmarijinom 1934 ogledal Verdun in okolico. Zanimala so me posebno velikanska vojaška pokopališča in trdnjava Fort de Vaux. Letos v juniju sem spet odprl Michelinovo knjigo z naslovom »Verdun«, kjer sem bral, da so Nemci vzeli to trdnjavo 8. junija 1916 ob štirih. Preden se je to posrečilo, je bilo treba vsak dan žrtvovati vsaj 8000 granat velikega kalibra...

Pogledali smo tam tudi Suvilsko planoto. Pisatelj Henrik Bordeaux pravi (v knjigi »Vojška pred Souvillom«), da so v treh junijskih dneh leta 1916 iz osmih topov na ta cilj izstrelili 45.000 granat. Večer 22. junija pa je sovražnik zmetal na ta bojni odsek 200.000 dušečih granat.

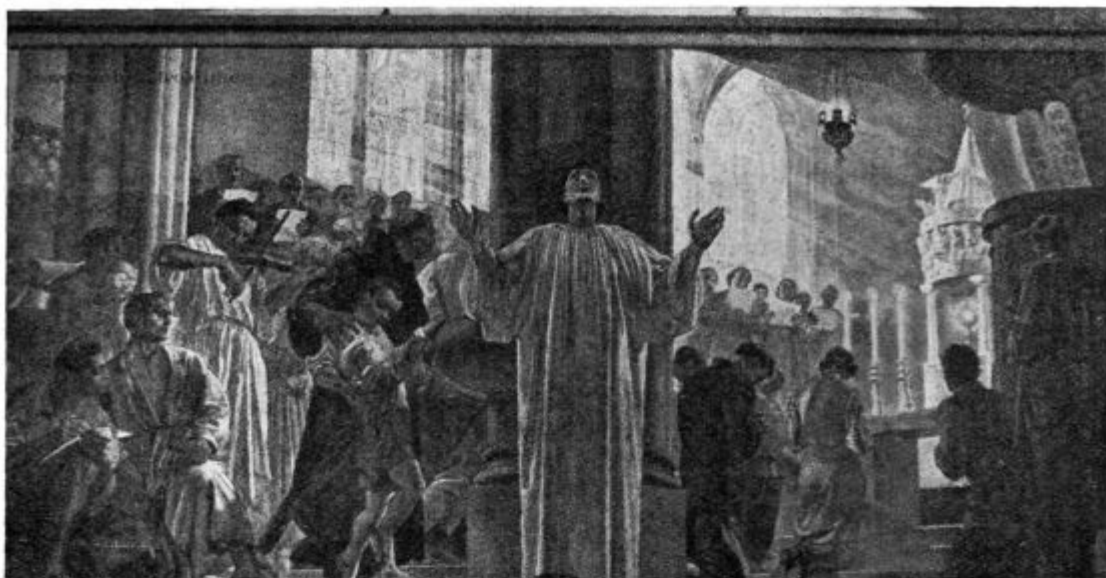
V zadnji španski državljanski vojni so komunisti 73 dni oblegali trdnjavo, ali bolje

rečeno grad Alkazar v mestu Toledo. Branil ga je general Moskado, ki je nameraval priti na ljubljanski kongres Kristusa Kralja. Rdeči letalci so vrgli na trdnjavo 2000 bomb, zlili nanjo 223 sodov bencina in izstrelili iz topov 11800 granat; mine in strupeni plini so bili pa še za nameček.

V dneh okoli 20. julija letos so Japonci z letali navozili nad kitajsko mesto Čunkiang 22 vagonov bomb.

Sv. Janez napoveduje v Razodetju (16, 17-21): »Sedmi angel je izlil svojo čašo po zraku; in močan glas je zadonel iz svetišča od prestola in je rekel: 'Zgodilo se je.' In nastali so bliski in bobnenje in gromi in nastal je velik potres, kakršnega ni bilo, odkar so bili ljudje na zemlji. In debela toča, talent težka, je padala z neba na ljudi.«

27. avgusta je pisal italijanski list »Corriera della Sera« na četrti strani, prvi stolpec: »O sv. Jerneju so na južno Anglijo vrgli 1500 bomb, ki so tehtale 150 ton (tona je 1000 kg). Napad so pa doživele tudi druge pokrajine. Zato je treba pomniti, da je bilo število vrženih bomb veliko večje. — Delavnost nemškega letalstva je še prekosila sobotne uspehe in sploh katere koli do sedaj. More se trditi, da so samo v štirih urah, to je od enajstih do treh ponoči poslali na angleška tla točo 1600 bomb s skupno težo 200 ton, ali 20 vagonov. Na primer na vojaška poslopja v Birminghamu je prigrmelo 60 bomb, vsaka tisoč kil. To se pravi, da je minulo noč nad to mesto pri-

»Posvečeno bodi tvoje ime!« (Posnetek iz blejske cerkve.)

vršalo nič manj ko 60 letal, ki se jim pravi Stuka, v spremstvu kdo ve koliko lovcev. To je čast, ki je doslej ni doživelo še nobeno angleško središče.«

Kakor so poročali iz Berlina 16. septembra, je padlo na London in na drugo angleško zemljo v tednu po Malem Šmarijinu 22 milijonov kg bomb. To je z drugo besedo 2200 vagonov, samo na Mali Šmarijin in dan poprej za 350 železniških voz. Do tedaj pa je po nemških poročilih v prvem letu vojskovanja na sovražno zemljo padlo vsega skupaj 7500 vagonov bomb. Sovjetski strokovnjak Jermašov je v začetku oktobra zapisal, da Nemci vsejejo v angleške brazde vsak dan sto vagonov bomb!

Pa ni samo to. Ameriški opazovalec je zračunal, da angleški protiletalski topovi nekatero noč izstrelijo na letala do pol milijona granat.

Podobne reči bi lahko zapisali o »uspehih« angleških pilotov pri nočnih poletih nad belgijsko-francoska in nemška mesta.

Tečaji vojne škode.

Dne 23. septembra je razglasila nemška poročilska pisarna, da so nemška letala od 10. avgusta do 20. septembra poškodovala ali uničila 6000 tovarn in industrijskih podjetij, med njimi 1400 v samem Londonu. »Požari so povzročili škodo poldruge milijarde nemških mark zalagam žita in drugega živeža. To je uspeh šesttedenskih napadov za uničenje angleškega vojnega gospodarstva.«

Po današnjem tečaju nemške marke znaša ta škoda 27 milijard dinarjev, to je dru-

gače povedano naš državni preračun za dve leti, ali pa skromna hrana enega leta za 2 milijona 700 tisoč družin.

Da je samo v nezasedeni Franciji porušeni 2500 mostov, je vsakemu znano.

Kakor Nemci trdijo, znašajo skupne zgube v zraku vseh sovražnikov Nemčije do 1. oktobra 8000 letal, Angleži pa o Nemcih zagotavljajo, da so do zdaj žrtvovali vojnemu Molohu 4500 aeroplanov, od katerih je bilo posebno veliko število bombnikov, ki stanejo tudi po pet do deset milijonov dinarjev eden.

Kakor domnevajo Nemci, so izgubili Angleži v prvem letu vojne 4,323.000 ton trgovinskega brodogoja. To bo precej resnična številka, saj so Angleži priznali, da je bilo samo v tednu med 15. in 23. septembrom potopljenih 27 ladij (160.000 ton); za Nemce in Italijane pa pravijo, da jim je morje doslej pogoltnilo 1 milijon 385.000 ton.

To so v resnici strašne številke! Šest milijonov ton na morskem dnu! Izmed teh jih morda tri milijone odpade na tovor, ali z drugo besedo: 300.000 vagonov žita, kave, olja, sladkorja, bombaža in drugih življenjskih potrebščin je žrtvovanih blaznemu sovraštvu. Kako jasno gleda sv. Janez v Razodetju (18, 11—16): »Trgovci zemlje bodo jokali ter žalovali, ker nihče več ne bo kupoval njihovega blaga... vina in olja in bele moke in pšenice in goved in ovac in konj in voz in sužnjev in človeških duš, kajti v eni uri je uničeno toliko bogastvo.«

Mi Slovenci, hvala Bogu, še nismo v vojski; a vsak, kdor je predelal vsaj abecednik svetovne vojne, vé, da tudi mi plačujemo in bomo plačevali vojne stroške. To se najbolje

vidi iz tega, ker se mora dinar v vrednosti umikati celo denarju vojskujočih se držav. Vsaka ladja, ki se potaplja, pošlje svojo osmrtnico tudi gospodarju naše narodne banke.

Zato bi človeku res skoro možgani eksplodirali, če mora poslušati komunistične hujskače, ki mu sveto zatrjujejo, da so draginjo naredili duhovniki.

Neizmerni izdatki za vojsko.

Francoz René Pupin je zračunal (Revue Bleue 17. januarja 1917), da je poldruugo leto svetovne vojne (do 31. dec. 1916) stalo v francoskih frankih 300 milijard, kar je po naše vsaj 900 milijard dinarjev, ali pa še 1000, ali z drugo besedo: en bilijon. Devetsto milijard, to je devetkratno število sekund, ki so minile, odkar je bil Jezus na zemlji!

Drugače povedano je to vrednost stotisoč ton zlata, ki bi zanj potrebovali ali deset tisoč vagonov, ali 250 vlakov. Strašna številka! Zakaj to je skoro vse zlato, ki so ga ljudje pridelali, odkar so odkrili Ameriko. Ko pa je Kristof Kolumb odhajal v Ameriko, je vsa Evropa skupaj imela samo 600 ton zlata. Že zato bi si ne bila mogla privoščiti svetovne vojne kakor mi.

Na moč pretresljivo je osvetlil požrešnost vojske japonski ministrski predsednik knez Konoje v radijskem govoru 28. septembra. Dejal je med drugim: »Naša vojna na Kitajskem je zahtevala velikanske človeške žrtve in je

pogoltnila skoro vse gospodarske zaloge japonske države.«

Začenši z letošnjim novembrom stane Anglijo vojskovanje vsak teden 82 milijonov funtov, kar zneso za vse leto v naši veljavi natančno en bilijon dinarjev.

Preprost človek si morda misli, da je bilijon toliko, kot dva milijona, v resnici je pa to milijon milijonov.

Kaj se to pravi? Za primer tole: Če pomeni razdalja med šenklavsko in frančiškansko cerkvijo milijon, potem je bilijon razdalja med Ljubljano in New Yorkom! Ali še drugače povedano: Če poslušam londonski radio, prehiti glas od tam do mojih ušes v stotinki sekunde. Če bi bil pa London oddaljen bilijon kilometrov, bi se jezili tudi na radio, češ da hodi polzevo pot, zakaj vsako oddajo bi slišali šele čez 40 dni!

Pred prvo svetovno vojno smo računali z milijoni. Med vojno je veliki nemški gospodarstvenik Walter Rathenau napovedal (v knjigi: O prihodnjih rečeh), da bo po vojni preračunska edinica milijarda. V drugi svetovni vojni smo napredovali do bilijona. Bilijon je zvezdoslovno število, ker so za tako silne nebesne daljave milijoni res prava poštevanka. In če se prav razume, naš korak k bilijonu ni tako hudo usoden; zakaj po bilijonu pride trilijon. Tega pa človeštvo vendar več ne zmore. Zato upajmo, da bo vsaj v sto letih spoznalo, da je nadaljnje vojskovanje sploh nemogoče.

Jos. Simenc.

Kristus – vzor prave moči

1. Moč, kot jo pojmuje svet.

Močni narodi? Že nekaj časa sem je ves svet v neki mrzlični razburjenosti. Vsi se zavedajo svoje moči, a se vendar še čutijo šibke. Vsi bi bili radi še bolj močni, najmočnejši. Kamor koli se obrnemo, povsod vidimo in slišimo o velikopoteznih delih za okrepitev, za moč države. Tekma v oboroževanju je neprestana. In še vedno določajo finančniki ogromne, pravljíčne vsote samo za orožje, za vojsko, za moč na kopnem, na morju in v zraku. Vsaka država hoče biti močna, vsaj močnejša kot so njene sosede, če že ne sploh najmočnejša. Druga drugo prepričuje, da je najmočnejša in da se nikogar ne boje.

Sedaj so pa prišli »močni« v medsebojni spopad. Vsakdo se s strahom vprašuje, kdo bo najmočnejši? To bo silne važnosti!

Ljudje se nič ne zanimajo, kdo ima prav in kdo ne, temveč menijo, da je zanje tem boljše, čim dalje so od »najmočnejšega«. Po tem se skušajo tudi ravnati.

Močni ljudje? Sicer se pa prav isto, kot med »močnimi« narodi ali državami, dogaja tudi med ljudmi, samo da v nekoliko manjši meri. Mnogi imajo namreč samo še eno skrb: denar, vpliv, oblast, moč, čast i. dr., da bi bili »močni« v primeri z drugimi, še

»Bil sem enkrat — in vse je trepetalo pred mojo močjo.«

Med povzdigovanjem.

rajši »močnejši« kot njilovi bližnji na levi in desni, najrajši pa bi bili vsi »najmočnejši«.

Seveda se pri tem ne gleda na način, kako je mogoče doseči »moč«. Tem ljudem je glavno in prvo to, da usmerijo vse svoje prizadevanje, ves svoj trud v edini cilj: postati čimprej čimbolj močan in tak tudi ostati.

»M o č n i« so kajpada po sodbi zmešana-ga svetá tisti, ki se smejo in nimajo strahu pred nobeno stvarjo, ki se povsod brezobzirno prerinejo in mislijo, da stoje vzvišeno nad vsem in nad vsemi. Sami hočejo vladati in gospodovati. So namreč tudi ljudje, ki so takoj vsi prestrašeni, če se le kje pojavi kak tak predrznež, ki ima vse vajeti v rokah in hoče vse zatreti, kar mu ni po volji.

Poleg teh jih je pa še nekaj, ki najdejo svojo »moč« v doseganju prvenstva (rekordov). Časniki prinašajo fotografije in objavljajo razgovore s takimi »junaki«. Ob ponedeljkih pa je njihovo ime z debelimi črkami natisnjeno čez celo stran časopisa. To je »moč«!

Krotki? Naspoti »moči« in »močnim« je krotkost, so krotki ljudje brez cene. Krotkost — tako sodi svet — je čednost samo za majhne, za slabotne, za manjvredne, za bojzljivce, ki konec koncev ne zmorejo drugega,

kot da se puste od močnih zapostavljati, zatirati. Krotkost in potrpežljivost v očeh sveta človeka ponižujeta, ga naredita manjvrednega in nesimpatičnega. Krotak biti — pravijo, je isto, kot ne imeti poguma, biti brez močne volje in brez hrbtenice, ki bi držala duševnost kvišku. Krotki ljudje se morajo priklanjati in pripogibati pred »močnimi« kot uboge klavne žrtve.

Tako misli svet! In mi?

Prav za prav res nič čudnega ni, če vse danes hrepeni po moči, za krotkost se pa ne zmeni.

Tistemu, ki govori in navdušuje za moč, vse sledi.

Tistemu pa, ki povišuje in hvali moč krotkosti, se pomilovalno posmehujejo. Za temi mi ne smemo iti. Prekrasen zgled imamo:

2. Kristus je bil močan!

Kristus se ni pokazal močnega drugače, kot v svojih uspehih. Pokazal je svojo moč samo tedaj, ko je moral in še tam le toliko, kolikor je moral.

»Jezus se je napotil v Jeruzalem. Našel je v templju prodajalce volov in ovac in go-

lobov, in menjavce, ki so tam sedeli. In naredil je iz vrvi nekak bič in vse izgnal iz templja, ovce in voli; menjalcem je raztresel denar in prevrnil mize, prodajalcem golobov pa je rekel: »Spravite to proč, iz hiše mojega Očeta ne delajte tržnice!« (Jan 2, 13.—16.)

Kristus ni delal prikrito in tudi ne v rokavicah. Tudi pred najvišjimi ni poznal strahu. V kolikor je bilo potrebno, je razgalil njihovo zlobno početje in jih postavil na sramotilni oder:

»Gorjé vam, pismouki in farizeji, hinavci: ker ste podobni pobeljenim grobovom, ki se od zunaj kažejo čedni, znotraj pa so polni mrtvaških kosti in vsake gnusobe; tako se tudi vi od zunaj ljudem kažete pravične, znotraj pa ste polni hinavščine in krivice.« (Mt. 23, 27. 28.)

Ustrašil se ni pred nobenim, tudi pred tistimi ne, ki so ga mogli obsoditi na smrt. Vsakomur je povedal resnico v obraz, pa naj je to pomenilo tudi smrtno obsodbo. Kajti on je bil Resnica sama.

Veliki duhovnik ga je znova vprašal in mu rekel? »Ti si Kristus, Sin Blagoslovljenega?« Jezus je odgovoril: »Jaz sem; in videli boste Sina človekovega sedeti na desnici Vsemogočnega in priti na oblakih neba.« (Mr 14. 61. 62.)

Pilatu je dejal Jezus:

»Nobene oblasti bi ne imel do mene, če bi ti ne bilo dano od zgoraj.« (Jan 19, 11.)

Več moči in poguma je v Kristusovem junaštvu, kot pa v prevzetnosti tistih, ki so hoteli veljati za močne. Njim se pač ni bilo treba nikoč bati, ko so se pred njihovo navidezno mogočnostjo vsi morali pripogibati.

3. Kristusova moč je enaka njegovi krotkosti.

S temi dovolj zgovornimi dokazi o Kristusovih pogumnih dejanjih, v katerih pa ni bilo niti sledu o brezobzirni moči, pa ni bil prav nič v opreki njegov izrek: »Jaz sem krotak in iz srca ponižen.« (Mt 11, 29.)

Dokazov o tem dobimo v izobilju. Berimo evangelij! Saj na vsaki strani čutimo Jezusovo ponižnost in iz vsakega dejanja odmeva tudi njegova čudovita krotkost.

Kristus se je počutil najbolj domačega med najpreprostejšimi in najmanjšimi. Ljubil

Porušena cerkev N. Lj. Gospe v Hammu.
(Zap. bojišče.)

je zlasti otroke in božal njihove kodraste glave ter jih blagoslavljal. Imel je sočutje z nesrečnimi bolniki, usmiljenje z največjimi grešniki in posebno mnogo potrpežljivosti, neskončno veliko potrpežljivosti zlasti s svojimi učenci in apostoli. Njegov nauk, imenovan »evangelij bednih«, se je najprej razširil med najrevnejšimi in prinesel temeljito zboljšanje najbolj zapuščenim slojem.

4. Kristus je pokazal svojo moč v krotkosti.

Če premišljujemo njegovo sveto življenje s tega stališča, nam posebno vzbuja pozornost in občudovanje njegova moč v krotkosti. Kako mojstrsko je znal oboje združevati! To pa dostikrat ni prav lahko. Kadar so naši živci že vsi razdraženi, pa nas naši bližnji zbadajo in izzivajo ter se nam celo posmehujejo, tedaj pač dobro čutimo, ko v nas že vse vre, tisti srd, da bi se znesli nad posmehljivcem, ga zdobili in uničili. Najmanj kar je, je to, da

mu, če se ne bojimo greha, goreče privoščimo, naj bi tudi on čimprej prišel v enak položaj.

Kako pa božji Učenik?

Kristusa so njegovi sovražniki neprenehoma zasledovali. Povsod so prežali nanj in iskali zanke, kako bi ga vendar mogli ujeti vsaj v besedi. Jezus pa jim je vsikdar odgovoril v popolni, mirni krotkosti. Nikoli niso bile njegove besede ostre, niti pikre ali zbadljive, še manj žaljive. Povedal je odkrito, kar je komu šlo, brez razdraženosti.

In če beremo opis njegovega trpljenja, sta dve besedici, ki nam več povesta kot le kaj: »Kristus pa je molčal.«

So še druga dejstva, ki jasno kažejo, kako je bil Jezus »močan«, vedno dovolj močan, da je ostal krotak:

Juda je dal tempeljskim hlapcem znak: »Katerega bom poljubil, tisti je, njega primitel!« Zares je stopil h Kristusu in ga je poljubil, ko mu je dejal: »Pozdravljen Učenik!« Jezus pa je krotko in prijateljsko vprašal: »Prijatelj, ali mar s poljubom izdajaš svojega učitelja?«

Ko ga je eden izmed služabnikov velikega judovskega duhovna udaril, je dejal: »Če sem nাপak govoril, spričaj, da napak; če pa prav, kaj me biješ?« (Jan 18, 23.)

5. Naša moč.

Iz tega se mi vsekakor moremo in moramo učiti, da naša moč — po Kristusovem zgledu — ni samo v pogumu in junaštvu, s katerim moramo braniti v teh časih svoje katoliško mišljenje, prepričanje in zavest, ampak tudi v načinu, kako moramo to storiti. Marsikdaj bo pri človeku, ki drugače misli, več zalegla naša krotkost, kot naša beseda. Razorožen bo.

Res je končno precej takih, ki so zelo radi močni in to svojo moč tudi še rajše pokažejo; toda nimajo poguma in močne volje, da bi postali krotki.

Mi bomo s spoštovanjem gledali na tiste, ki so po Kristusovem zgledu močni v svoji krotkosti, obenem si bomo pa odslej bolj prizadevali za krotkost, saj samo krotki so resnično močni.

(Iz flamščine: Vrolih Fr., bogoslovec.)

Strašen dan bo dan plačila!

*Na bojnem polju mlad junak umira...
Je med premaganci? Je zmagovalec?
V bridkosti smrtni ustna tiho dahne:
»Gospod! Za muke ti boš maščevalec!«
Mož z množico drvi čez žitna polja.
Kmet bil nekoč je — kralj na svoji zemlji.
V brezupnem besu sikne njivi kletev:
»Ne ródi več! — Le trupla váse jemlji!«
Razbičana, okrvavljena zemlja
mrličev tisoče v naročju nosi.*

*Nedolžno dete, dete nerojeno
pa Stvarnika miru, življenja prosi.
Zaradi njih, ki niso Ga žalili,
Pravični ne maščuje vse krivice,
da ne bi morda z ljuliko izdrl
še nežnih in nezrelih bilk pšenice.
Gospod življenja bo dajal življenje —
in čakal bo, da pride skupna žetev,
da večna smrt bo — in življenje večno
plačilo božje, ko preneha setev...*

Marija Jelen-Brenčič.

Zveza katoliških dijakov

Tako se imenuje organizacija Katoliške akcije za naše slovenske katoliške dijake na gimnazijah in na univerzi. Začetki te organizacije segajo nazaj v leto 1932, ko so bili za slovenske katoliške dijake hudi časi. Takrat je bila doba politične diktature; takrat je bila preganjana narodna in verska zavest in je bilo zlasti katoliškemu dijaštvu prepovedano ali silno oteženo vsako organizirano delo.

Poleg tega pa so bile deloma tudi med katoliškimi dijaki, posebno na univerzi, prav žalostne razmere. Nekateri niso imeli jasnih katoliških načel; bili so bolj ali manj pod vplivom materialističnih zmot komunizma. Nauke Cerkve so kaj malo uvaževali in bilo se je bati, da bo naše dijaštvo zašlo na napačna pota.

Te nevarnosti so se zavedli odgovorni voditelji dijaštva in jo hoteli odvrniti. Začeli

so zbirati zavedne, neustrašne katoliške dija-ke in jim na sestankih razlagali prave kato-liške smernice. To delo je rodilo vedno lepše uspehe. Število zavednih katoliških dijakov je raslo, njih mišljenje je bilo očiščeno raznih slabih vplivov; njih izobrazba in vzgoja je bila v skladu s cerkvenimi nauki.

Nekako istočasno pa smo slovenski ka-toličani začeli vedno bolj globoko razumevati tudi Katoliško akcijo in njene apostolske na-loge, pa tudi način, kako naj se ustanove or-ganizacije za posamezne stanove. Ko sta končno slovenska škofa l. 1936. predpisala pravila Slovenske Katoliške akcije, so bila meseca aprila 1937 objavljena pravila prvih lastnih organizacij najprej za dija-ke in delavce.

Pravila za Katoliško akcijo dijakov so bila povzeta iz pravil Zveze Mladcev Kristusa Kralja, kakor se je imenovala nova, mlada organizacija katoliških dijakov, ki je hotela postati apostolska četa v službi Cerkev. Že več let so se ti dijaki šolali in pripravljali na velike naloge Katoliške akcije. Ko je ta med slovenskim narodom stopila na dan, je med dijaštvom že našla ne samo začetno, ampak že lepo uspevajočo svojo lastno organizacijo. Od leta do leta se bolj širi in spopolnjuje; pridobiva pa tudi vedno več članov po vseh gimnazijah in se veliko trudi za pravo vzgojo slovenskih katoliških dijakov.

Oglejmo si podrobno vse to delo, da bo-mo razumeli veliko vrednost dijaške Kato-liške akcije, ki bo z vzgojo pravih apostolov mogla največ pripomoči k verski in nravni obnovi slovenskega naroda.

Značaj in namen Zveze.

Zveza katoliških dijakov vodi apostolsko delo med dijaki in jih šola zanj. Z izvrševanjem te naloge opravljajo dijaki en del glavne in najvažnejše naloge katoličana-nov. Apostolsko delo, skrb za zveličanje duš, za spreobrnitev Bogu odtujenih lju-di, za zavračanje modernih zmotnih nauk, za pokristjanjenje moderne-poganskega mišljenja in življenja, za utrjevanje vere in morale, te apostolske naloge so v današnjih časih po-stale za katoličane prve in glavne. Noben pravi katoličan ne sme pri tem delu stati ob strani.

Delo je razdeljeno in organizirano po stanovih. In dijaški stan je eden najvažnejših, saj vemo, da iz gimnazijskega in visokošolskega dijaštva prihajajo med ljudstvo izobraženci vseh poklicev, ki postanejo ljudstvu vodniki. Je pa najbolj potrebno, da med katoliško ljudstvo prihajajo katoliško vzgojeni vodniki.

Zato je tako zelo važno, da se katoliški dijaki prav vzgajajo, da se varujejo nekato-liškega mišljenja, da se izobrazujejo po kato-liških načelih; kot taki so potem a p o s t o l s k o delavni, t. j. svoje tovariše v šoli pridobivajo za isto katoliško mišljenje in življenje. Usodno napako bi napravili katoličani, ako bi bili brezbrizni za slovensko dijaško mladino. Kar mlad dijak študira, misli, bere, veruje, ljubi in spoštuje, to bo večidel ohranil in tako delal tudi v svojem bodočem poklicu. V mladosti se lahko zavzame in navduši za poslanstvo Cerkev, ali pa ji obrne hrbet. Koliko je dijakov, ki se — na žalost — že v gimnaziji odtujijo Cerkvi in postanejo njeni zagrizeni nasprotniki! To dejstvo dokazuje, kako nujno je potrebna dijaška Katoliška akcija.

Visok cilj.

Zveza katoliških dijakov hoče izobliko-vati po verskih in nravnih načelih novega dijaka, ki bo resen, značajan, močne volje in čist; požrtvovalen, podjeten in željan plemenitih dejanj. Ta cilj je za mladega človeka nekaj lepega. Vzga-ja se v tistih lastnostih, ki so pogoj za uspeh v življenju in se z njimi more uveljaviti v javnosti ter vplivati na druge, da jim čim bolj pripomore do prave

Akademski Marijina družba v Zagrebu. (Glej notico »K našim slikam«.)

sreče. Vse to oblikovanje mladega dijaka se vrši po naukih in načelih krščanske vere in nrvnosti, da ne zaide v zmote ali da ne podleže svojim slabim nagnjenjem in slepim strastem.

Glavno delo dijaka je študiranje. Knjige morajo biti stalno njegove spremljevalke v šoli in doma; sam jih prebira in učitelj mu jih razlagajo. Pridobivati si mora znanja, napredovati mora v znanosti. A ni vsaka znanost resnična, dobra. Mnogo je tudi zmot in laži, ki lahko hudo preslepijo in zapeljejo zlasti vedoželjno mladino. Zato jo je treba te nevarnosti obvarovati, da jo učenje, knjige in nauki zmotnih pedagogov ne bodo zavedli na napačna pota. Študij je spoznavanje in umevanje resnice, ki mora človeka voditi k viru vse resnice, k Bogu. Študij dijaške mladine se mora torej skladati z verskimi nauki in to je krščansko pojmovanje vsega izobraževanja.

Izobrazbi se mora pridružiti še vzgoja krščanske osebnosti. Ako verujemo, da smo ustvarjeni od Boga, odrešeni od Jezusa Kristusa, ki nam je zaslužil nadnaravno milost in delež v božjem kraljestvu, je samo po sebi jasno, da moramo biti nadnaravno usmerjeni. Zato dijaška Katoliška akcija vzgaja mlade dijake, da mislijo vse v zvezi z Bogom, žive stalno v milosti božij in skušajo v sebi in drugih upodobiti Kristusa. To je tista duhovna kultura, izvirajoča iz življenja po veri, ki jo ustvarja in ohranja v mladi duši milost božja; in če v njej stalno prebiva, se v taki duši zares upodobi Kristus.

Vse naštetu spada k notranjemu oblikovanju mladega dijaka po naukih in milostih Kristusovih. Ker je pa dijaška Katoliška akci-

ja apostolska ustanova sv. Cerkve, ima tudi zunanji namen, da osvaja dijake za Kristusovo kraljestvo in prepaja s Kristusovim duhom njihovo osebno in domače življenje ter vse dijaško okolje.

V teh besedah je določno povedano, kaj hoče doseči dijaška Katoliška akcija na zunanaj. Delati med dijaki in jih pridobivati za Kristusa, za vero in življenje po veri. Ali ni to res najpotrebnejše, ko vidimo, da prav v gimnazijskih letih toliko dijakov zaide v nevero, med sovražnike vere in Cerkve! Zato moramo biti vsi katoličani iz srca veseli tistih navdušenih in apostolsko delavnih mladih dijakov, ki svoje tovariše rešujejo iz pokvarjenega, poganskega sveta in jih pridobivajo za Kristusa. Kaj ne bomo trdno upali, da bo Bog blagoslovil njih apostolsko vnemo in nam po njih prizadevanju naklonil prerojenje v krščanski veri in nrvnosti? Cerkev je v teh težkih časih lahko vesela in Bogu hvaležna, da ima tako idealno mladino, ki se z vsemi močmi in z vso ljubeznijo posveča nadnaravnim namenom.

Najvažnejše naloge.

Svoj glavni pomen ima torej Zveza katoliških dijakov v tem, da njeni člani delajo in žive nadnaravno, ne zase, ne za svojo čast ali korist, ne za svetne cilje, ampak da z eno besedo vse naravnavajo na Boga. Zato mora biti najprej vse njih mišljenje resnično katoliško, trdno oprto na katoliška verska in nrvna načela, da ga prav nič ne morejo okužiti še tako razširjene ali priljubljene zmote in napake. A ni vedno lahka stvar — zmoto odkriti in zavrniti. Zmota je dostikrat vabljiva, zapeljiva, se laska človekovi samoljubnosti in častihlepnosti, nastopa kot nova potreba modernih razmer, zato se marsikomu ne zdi nevarna. Treba je zares jasnega spoznanja in neustrašnega poguma, junaške ljubezni do resnice, da mlad dijak ne sledi zmotnim geslom, ki so razširjena v javnem mišljenju, ampak ostane zvest katoliškim načelom.

Kako je — na žalost — dandanes otopela krščanska vest, krščanski moralni čut! Vedno manj se ljudje zavedajo, da je to in ono greh, da se je greha in grešne prilike treba ogibati, da se je treba zoper vse grešno boriti,

Poroka iz krogov kongreganistov v luški vollini v Segedinu. (Glej notico »K našim slikam«.)

Vojska še svetim krajem ne prizanaša. (Prizor razdrtega pokopališča na zapadu.)

da krščanstvo zapoveduje gojiti čednost, ohraniti poštenost in čistost srca, varovati javno spodobnost in moralo. Od vsega krščanstva je današnja človeška družba v najboljšem primeru ohranila samo še neko zunanjo laično ali družabno dostojnost ali oliko, etiketo, ne pozna pa več pojmov greha, krivde in odgovornosti pred Bogom, kesanja in zadoščenja, spokornosti, poboljšanja, čednosti, srčne plemenitosti, pravičnosti, nadnaravne ljubezni in požrtvovalnosti za Boga in bližnjega. Pozabljene in neverjetne pravljice!

Dijaki v Katoliški akciji pa se šolajo in vzgajajo tako, da se budi njih vest, ki pravilno sodi o dobrih in slabih delih ter jih vodi h krepostnim delom. Če vlada v družbi materializem, ki se kaže v grešni strežbi telesnosti, v čutnih užitkih in veseljačenju, v nebrzdani uživanjaželjnosti — pa dijak, ki je mladec živi in se veseli v krščanskem idealizmu. V materializmu so dela mesa, v krščanskem idealizmu dela duha, dela milosti.

Vse to delo mora biti urejeno, preišljeno, lepo razdeljeno, da ne bodo samo postavljeni lepi cilji, ki bi jih pa nikoli ne uresničili. Zato se ti idealni mladi dijaki organizirajo, si med seboj pomagajo, delo razdeljujejo, enemu dajo to nalogo, drugemu ono, vsi pa se notranje spolnjujejo, po zunanje pridobivajo nove člane in tako delujejo v svojem dijaškem okolju, ki ga najbolj poznajo in se v njem najlaglje uveljavijo. Njih organizacija ni le za to, da druži svoje člane, ampak da tudi izšola čim več voditeljev za različne organizacije

Katoliške akcije. V taki izbrani organizaciji, kakor je Katoliška akcija, so dobri voditelji nujno potrebni in njih vzgoja najvažnejša skrb. Od dobrih voditeljev je najbolj zavisen uspeh vsake akcije.

Čim zrelejši in izobraženejši postajajo dijaki v višjih šolah, na univerzi, toliko temeljitejše naj bo tudi njih umsko delo. Zato posebno pravilo za akademike v Katoliški akciji naroča, da morajo preučevati katoliška načela v svojem stanovskem študiju, da bodo znali ločiti nekatoliške nauke od katoliških. Študirati, razmišljati, predavati morajo proti zmotam komunizma in poganškega nacionalizma, boriti se proti kapitalizmu, razmišljati o tem, kako bi se dale države in človeška družba urediti na temelju krščanske pravice in ljubezni. Pripravljati pa se morajo tudi sami, da bodo mogli ustanoviti družinsko življenje, kadar dosežejo za to potrebne pogoje.

Sredstva.

Razume se, da so za take namene potrebna različna sredstva, nadnaravna in naravna, duhovna in gmotna. Ker je Katoliška akcija delo za Boga, ga mora spremljati zupanje v Boga in njegovo pomoč. Nadalje dobivajo dijaki moči za to delo iz molitve in prejemanja zakramentov; utrjevanje v verskem življenju pa jim dajejo duhovne vaje in verske obnove, ki se vrše pogosto in jih celo v počitnicah ne opuste. Ne opravljajo jih ločeno, ampak skupno in pod dobrim vodstvom,

kjer jih zgled in medsebojno spodbujanje ali vzajemne žrtve močno krepijo, da vztrajajo v apostolskem delu. Poseben duhovni voditelj skrbi tudi za to, da se značaji mladih dijakov vsestransko pravilno razvijajo. Vse to kaže, kako pravilno uporablja dijaška Katoliška akcija vsa nadnaravna sredstva pa tudi vzgojeslovne in dušeslovne nauke, da svoje člane primerno vzgoji.

Zanemarjati se seveda ne smejo tudi naravna, gmotna sredstva. Dijak v izobrazbi najbolj napreduje s študijem, zato tudi Katoliška akcija nalaga članom, da veliko študirajo verske resnice, moralne nauke, navodila papeževih okrožnic, katoliška načela in njih uporabo za naše sedanje razmere. Kdor hoče enkrat druge učiti, potrebuje najprej sam temeljite izobrazbe, ki je toliko potrebnejša, čim višji nalogi se kdo posveti. Zato pa dijaki mladi veliko študirajo, a ne vsak po svojem trenutnem razpoloženju in zanimanju, ampak po dobro premišljenem načrtu, po najboljših knjigah in drugih pripomočkih, pa morajo tudi pokazati, kako v znanju napredujejo.

Vadijo se še v mnogih drugih stvareh, ki so važne za delo v organizacijah in za življenje v skupnosti. Uče se, kako se dela uspešna propaganda, kako se delo pravilno organizira in s katero metodo se pri delu največ doseže. Za te stvari ne zadostuje dobra volja enega, ali drugega, saj zahteva vsaka stvar svoj način dela. Kdor na to ne misli ali tega ne ve, se lahko veliko trudi, a navzlic delu nikamor ne pride. Premišljen načrt mora delo pripraviti in razdeliti; opazovanje, kako delo poteka in rodi uspehe, pa mora delo spremljati in končno dati pravo skušnjo.

Marsičesa se mlad dijak sam ne more naučiti, to in ono si pridobi le v organizaciji, v skupnosti z drugimi. Za javne nastope, razgovore in debate, za medsebojno pomoč in družabnost se vadijo dijaki na sejah in sestankih, v krožkih in tečajih, predavanjih in na-

stopih, na družabnih prireditvah in zabavah. Potrebno in koristno naj se druži tudi s prijetnim.

Veliko sredstvo mladčevskega delovanja je tisk, izdajanje knjig, listov, tiskovin. Kakor pravijo, da je za mladino komaj najboljša knjiga dosti dobra, tako potrebuje tudi dijaška Katoliška akcija za izobraževanje in vzgojo svojih članov najboljših knjig in listov. Naši katoliški srednješolci imajo svoj stanovski list »M i m l a d i b o r c i«, ki ga dobivajo v roke vsak teden, da jim poroča vse važne zadeve in presoja vse s katoliškega stališča; razen tega pa imajo celo zbirko zelo važnih knjig o vseh sodobnih vprašanjih, 21 zvezkov »N a š e p o t i«. Kdor podrobno pozna ves ta tisk dijaške Katoliške akcije, ve, koliko dela so imeli in imajo tisti voditelji našega katoliškega dijaštva, ki vse to pišejo in težka vprašanja pojasnjujejo. Na drugi strani pa ti spisi dijakom dajejo ure in ure branja, študiranja in razmišljanja, da spoznajo in si prisvoje katoliške nauke o važnih in težkih sodobnih vprašanjih.

Tako jih te knjige poučujejo, kako naj katoliški dijak sodi o dobrih in slabih knjigah, katere naj bere, katerih naj se ogiblje, kakšna navodila daje glede na knjige Cerkev. Potem ti spisi pojasnjujejo cerkvene nauke glede na celo vrsto modernih zmot in nevarnosti za versko in moralno življenje; govore dalje o socialnem vprašanju, materializmu, komunizmu, o koristi in nevarnosti kina. Posebno pa obravnavajo načela, ki jih je na eni strani dognalo umsko spoznanje najboljših duhov človeštva, na drugi strani pa nam jih kot večno veljavna verska in npravna načela označja krščanstvo, ki je izročeno Kristusovi Cerkvi. Več knjig je spisanih na podlagi papeških okrožnic o važnih vprašanjih; zbranih je mnogo najvažnejših Pijevih navodil za Katoliško akcijo. Dijaški rod, ki zajema izobrazbo in vzgojo iz takih virov, je gotovo katoliški in Cerkev upravičeno upa, da bo z velikim uspehom podprl njeno delo.

Najvišje priznanje.

Sam sv. oče Pij XI. je v avdienci 16. julija 1938 z daljšim nagovorom počastil zastopstvo Zveze katoliških dijakov in naš način Katoliške akcije priznal in pohvalil pred vsem svetom. Malo jih je, je dejal papež, pa so dobri, pa so odlično dobri. Prišli so s svojim škofom, tako gorečim za blagor duš. In sv. oče je vedno tako živo želel, da bi v naši deželi videl Katoliško akcijo cveteti, cveteti, da bi prinašala vse sadove, s katerimi jo obogatuje milost in dobrota božja vselej takrat, kadar je Katoliška akcija dobro začeta,

V bratski slogi.

dobro organizirana, dobro vodena in držana, kakor to zna Njegov in njihov dragi škof ljubljanski.

Podobno lepo spričevalo je lansko leto napisal dijaški Katoliški akciji škof ljubljanski. V Škofijskem listu z dne 25. sept. 1939 pravi: »Papež opozarja na veliki pomen Katoliške akcije pri skrbi za duhovske poklice. Skušnja v naši škofiji potrjuje papeževo misel. Da je naše bogoslovno semenišče, hvala Bogu, polno, lahko rečem, prepolno, je v prvi vrsti za sluga Dijaške Katoliške akcije, ki je mnogo

poklicev zbudila, še več jih pa v viharni mladostni dobi ohranila.«

Te izjave z najvišjih mest ne potrebujejo nobene razlage. Dostavimo le eno. Spet so se dijaki vrnili v šole, slovenskih dijakov je na tisoče in tisoče. V tej množici pa jih je že na stotine, ki so v resnici odlični člani Katoliške akcije. Molimo za nje in njih delo, da bi postali kvas vsega slovenskega dijaštva! Naj jim Bog da svoj blagoslov, da bodo od leta do leta pomnoževali vrste slovenskih duhovnikov in katoliških izobražencev! Al. Strupi.

Nebeškim služabnikom božjim!

*Na svelli vas dvor je
poklical Gospod,
služabnikov božjih
izvoljeni rod!*

*Za vas že preskušnje
potekel je čas;
ni bóli nobenih,
ne trudov za vas.*

*Najmanjši ne loči
vas greh od Boga,
saj žaliti vaša
svetost ga ne zna.*

*Zamaknjeni v božji
ste kras in sijaj;
On delež in mir vaš
in sreče je slaj!*

Franjo Neubauer.

Sveti obredi

Š. J. — M. d. hoče pouka v tem-le vprašanju: »Bral sem in vem, da je dobro moliti za grešnike, da bi se spreobrnil vsaj na zadnjo uro, če prej ne. Ali je dobro, če se da opraviti sveta maša v ta namen? Ali mar da Bog po sveti maši milost srečne zadnje ure mnogim grešnikom?«

Krščanska ljubezen nam veleva, da se v molitvah spominjamo tudi zastaranih, trdovratnih in zakrknjenih grešnikov. Po cerkvenem navodilu opravljamo vsak dan po sveti maši predpisane molitve, ki je med njimi tudi prošnja za spreobrnjenje grešnikov. (Na žalost marsikdo to pobožnost le površno, raztreseno in brez srca opravi, zato pa tudi ni deležen odpustkov 10 let, in za trikratni vzdih »Presveto Srce Jezusovo — usmili se nas! — 7 let.) Molitev za spreobrnjenje grešnikov se glasi:

»Molimo. O Bog, naše pribežališče in naša moč, ozri se milostno na ljudstvo, k tebi

vpijoče; in na priprošnjo častitljive in brezmadežne Device Marije, božje Porodnice, svetega Jožefa, njenega ženina, svojih sv. apostolov Petra in Pavla in vseh svetnikov, uslihi milostno in dobrotno naše prošnje za spreobrnjenje grešnikov, za prostost in povišanje matere sv. Cerkve. Po istem Kristusu, Gospodu našem. — Amen.«

Knjiga »Večna molitev«, ki jo uporabljamo pri skupnih urah molitve pred Najsvetejšim, ima n. pr. v 12. uri poseben oddelek za spreobrnjenje grešnikov.

Milost spreobrnjenja je velika sreča za nesrečne grešnike. Ta milost jim pa doteka zlasti po daritvi svete maše. Kolikor presega najsvetejša daritev vrednost naše zasebne molitve, toliko več upanja imamo, da se bo grešnik spreobrnil, če smo oskrbeli zanj tudi daritev svete maše. Pozabiti ne smemo, da posreduje pri sv. daritvi sam Sin božji in prosi nebeškega Očeta za nas. Brez Kristusa,

Trije, ki ne čutijo vojske.

brez maše nihče ne more Boga dovolj počastiti, nihče se mu ne more dovolj dostojno zahvaliti ali mu zadoščevati, in nihče ne more brez Jezusa prav prositi. Pri sv. maši je Jezus sam, ki prosí in se zahvaljuje v našem imenu,

ki za nas zadoščuje in daje najvišjo slavo nebeškemu Očetu.

Po spremenjenju (povzdigovanju) mašnik to misel izrecno poudarja, ko vzame v desnico sv. Hostijo in z njo napravi petkrat križ nad in pred kelihom, hkrati pa izgovarja: »Po † njem, z † njim in v † njem je tebi, Bogu Očetu † vsemogočnemu, v edinosti Sv. Duha † vsa čast in slava!«

Spreobrnjenje grešnikov pa ni zgolj delo pomoči in milosti božje, marveč je treba tudi, da grešnik z milostjo sodeluje. Treba je torej tudi lastne volje. Bog nikogar ne sili, saj je znan izrek, da v nebesa nikogar za ušesa ne vlečejo. Dejanska milost (pomoč božja) je v tem, da Bog človekov um razsvetljuje, voljo pa nagiblje. Od človeka je pa odvisno, da se temu vplivu ne ustavlja, ampak da sodeluje.

Milost (dejanska), ki je n. pr. vplivala na desnega razbojnika, da se je zadnji hip skesal in prosil Jezusa odpuščanja, je bila na ponudbo tudi levemu razbojniku, ki je pa umrl v trdovratnosti in nespokornosti, dasi je bilo milostipolno Srce Jezusovo tako blizu njega.

Gotovo je pa: Bolj ko priporočamo kakšno grešno dušo milosti in usmiljenju božjemu, bolj gotovo je, da bomo uslišani. Že zgoraj pa smo razložili, kako krepka in učinkovita je naša molitev, če z nami prosí in se daruje v ta namen božji Zveličar sam pri sveti maši, ki je nekrvavo ponavljanje njegove krvave daritve na križu.

Vse prošnje in molitve naše morajo seveda biti opravljene v Jezusovem imenu, zaupljivo, stanovitno, ponižno in vdano v božjo voljo!
A. Č.

Krščanska družina

Srce družine

Znana je rečenica, da je mož glava v družini, žena pa srce. Srce je v telesu vir, ali če se izrazimo moderno: motor življenja; velja pa tudi kot sedež ljubezni. Moč materinske ljubezni je tisto čarodejno sredstvo, ki z njim mati družino poživlja.

V našem telesu goni srce kri v vse ude, tudi v glavo. Brez glave bi moralo srce svoje delovanje ustaviti; brez srca bi pa propadla glava z vsemi drugimi udi telesa. Bolezni srca vplivajo kvarno na vse telo; zdravo srce je pa središče življenjske moči, poguma in veselja.

Kar je kri za telo, to je ljubezen za družinsko telo. Mati kot srce družine je tisto sveto ognjišče, ki na njem neprestano gori ogenj ljubezni. Kar ustvari hišo in stanovanje za prijeten dom, to so vabljive moči materinega srca, materine ljubezni. Če skrbljive in ustvarjajoče matere v družini ni, ali če gospodari v njej žena, ki v resnici materinska ni, je družina zgubila svoje srce, ali pa je srce v hiši bolno; družina je obsojena tedaj na propast.

Mati gospodinji v notranjosti družine tiho in skrito, prav tako kakor srce v

našem telesu. Ne vidiš ga, ne slišiš ga; skrito je v notranjosti telesa. Njegovo delovanje moreš le rahlo otipati ali opozovati s posebnimi aparati. In vendar bije srce kakor po taktu noč in dan, leto za letom, vse življenje brez prestanka, ne da bi se utrudilo ali da bi godrnjalo. Šele tedaj, če je utripanje in trkanje ovirano, se človek zave, kako važno delo opravlja to neopazovano in neopazeno srce.

Ali ni delovanju srca podobno tudi udejstvovanje matere v družini? Njeno zaposlenje se vrsti dan za dnem med stenami lastnega domovanja. Kdo jo vidi, kdo opaza, saj njene skrbi in njenega gospodinjstva po navadi še domači ne umevajo, ne opažajo, ne cenijo, ker sestoji iz neznatnih malenkosti in nujnih vsakdanjih opravkov, ki bi bili šele opaženi, če bi izostali. Ponajveč mati ne prejema ne

hvale ne priznanja; saj se domači za njeno delo povečini še ne zmenijo ne. Šele potem, ko te za vse skrbiljive, vse urejajoče in vsem ustrezajoče mamice več ni, ko jo krije hladna prst na božji njivi, začno domači spoznavati, kaj jim je bilo ljubeče materino srce.

Materina ljubezen je res nesebična, je ljubezen dobrotnosti, ki se ukvarja, žrtvuje za druge. Glavna naloga srca je v tem, da donaša življenjsko kri drugim udom. Tako se tudi prava mati prizadeva predvsem za srečo in blagor drugih, ki so njeni skrbi izročeni.

Nihče na zemlji ne ljubi bolj nesebično kot prava mati. Da bi le pravih mater, ki se trudijo, da naravno, od Boga vlitu ljubezen, v duhu krščanstva plemenitijo — nikdar ne manjkalo!

A. Č.

Vam je lahko govoriti!

S takimi in enakimi besedami hočejo nereditkokdaj zavrtni duhovnika ljudje, katerim so njegovi opomini skrajno neprijetni. Seveda so med temi le izjemoma očetje in matere s številno družino. Ti pač vedo, kaj je dolžnost in zato jim je oseba duhovnikova sveta, saj on prihaja v imenu Gospodovem. On je, ki jim prinaša tolažbe in moči iz svetišča, on jim je pa tudi s svojim zgledom — če je le pravi duhovnik — nemala opora v boju zoper vso sebičnost in nizkost, ki se človeka tako rada polašča, sebičnost in nizkost, ki je že toliko zakonov razdrila in družin.

Treba pa je, da resnici na ljubo tukaj spomnimo tudi na breme duhovnikovo, na dolžnost celibata. Je to breme gotovo vsakemu pravemu duhovniku sicer sladko breme, ker ve, da le tako »obremenjen« zamore ohraniti mladost srca in duše, ki mu daje dovoljne prožnosti, da lahko sledi svojemu glavarju Jezusu Kristusu, s križem obloženemu. Ta zavest je velika in lepa in močna. Ali breme ostane navzlic temu breme, ki tega bolj, onega manj teži.

Pa kako malo pretehtajo večkrat celo prav »pobožne in vzorne krščanske« žene in dekleta to breme duhovnikovo in kako malo umerjeno in obzirno je včasih zlasti v mestih njih zadržanje ob raznih prilikah, ki zahtevajo, če drugega ne, oliko po pravilih legega vedenja.

Duhovnikom in redovnikom ni lahko, kajti njih samski stan je vsaj najmanj pravtoliko stan žrtev in samoodpovedi, kot zakonski stan. Zato pa nam še vedno primanjkuje duhovnikov in redovnikov, posebno v samostanih starih in strožjih, takozvanih kontem-

plativnih redov. Vsak pravi, globokoverni kristjan smatra zato molitev za duhovnike, za dobre in goreče redovnike še vedno, kot eno najbolj bogoljubnih dejanj; a dobre družine so srečne, če Bog katerega njegovih članov, ali celo vse — z očetom in materjo vred — kliče in prikliče v svojo sveto službo.

In še na eno breme duhovnikovo opozarjamo: na dolžnost njegovo ko mora govoriti tudi tedaj, kadar ni lahko, in svariti tudi tedaj, kadar ve, da bo poplačan z zasmehom in sovraštvom. Saj že sv. Pavel piše svojemu učencu, sv. škofu Timoteju: »Rotim te pri Bogu in Kristusu Jezusu, ki bo sodil žive in mrtve, pri njegovem prihodu in njegovem kraljestvu: Oznanjaj besedo, nastopaj, bodi prilično ali neprilično; prepričaj, svari, opominjaj z vsem potrpljenjem in učenjem. Zakaj pride čas, ko zdravega nauka ne bodo prenesli, temveč si bodo za čehljanje ušes kopicili učitelje po svojih željah in bodo ušesa odvracali od resnice, obračali pa se k bajkam. Ti pa bodi v vsem trezen, nadloge pretrpi, izvrši delo blagovestniško, izpolni svojo službo.« (2 Tim 4.)

Tudi rajni papež Pij XI. opominja v svoji okrožnici o krščanski družini duhovnike, naj ostanejo močni, naj opominjajo in tudi kaznujejo, ko gre za svetost sv. zakona. Takole piše: »Če pa kateri spovednik to dovoljuje (zlorabo sv. zakona namreč) ali molče dopušča, ga moramo opomniti na pretresljive besede Jezusove: 'Slepici so in vodniki slepcev. Če pa slepec slepca vodi, se oba zvrneta v jamo.' To pa pomeni, da smrtno greši in si nakoplje večno pogubljenje. Duhovnik, ki duše od tega ne odvraca, je izdajalec svojega

sv. poklica ter se nahaja v veliki nevarnosti, da se tudi sam pogubi.«

Seveda bo mogel duhovnik tej svoji dolžnosti opominjevanja in svarjenja tem uspešneje ustrezati, čim bolj bo sam svet in čist ter visoko dvignjen nad vse okoliščine življenja. Le tedaj bodo njegovi opomini in njegove prošnje imele čudovit uspeh; verniki se bodo radi zaupno k njemu zatekali za svet in pomoč v svojih stiskah in nadlogah. Je pa seveda vsaka zmaga, ki jo duhovnik izvaja nad samim seboj in nad tem, kar ga tišči k tlom in v prah, tudi pomoč onim, ki stoje sredi boja.

Obilne pomoči pa je potreben služabnik sv. Cerkve, da more z nadčloveško močjo svojo slabost premagovati, a istočasno še svojega omahujočega bližnjika voditi za seboj. To dobro vedo vsi »živi« kristjani (in upam, da jih je med »Bogoljubovimi« bralci prav veliko); zato tudi pomagajo duhovniku z dobrim zgledom in z vneto molitvijo.

Oni narodnjaki torej, ki se bojé za obstoj in razvoj naroda, naj se torej ne zaganjajo

proti celibatu in redovništvu, kajti zgodovina nam pove, da je zakonsko življenje tem bolj krepostno, čimbolj je vzorno in deviško življenje pred in izven zakona. Res krepostna, bogaboječa družina pa je najboljše, da edini vir prave narodove moči in zdravega napredka. Nadomestka (surogata) temu vrelcu do sedaj še niso našli in ga ne bodo našli, kajti božjih postav tudi največji in najmočnejši človek ne more ovreči in spremeniti. Zato pa žagajo one države, oni narodi sami sebi vejo, na kateri sedijo, če dovolijo ali celo podpirajo zasmehovanje in omalovaževanje, morda celo preganjanje deviških poklicev.

Trda je ta resnica in marsikateri mehkužnež, ali duhovitež, ali pesnitež bi jo rad ovrgel, toda življenje ne pozna praznih šal. Zdrav narod to vé in zato čisla svoje deviške poklice, svoje močne žene in može, ki trdno stojijo, čisla pa tudi predvsem duhovnika, ki je po poklicu vodja teh izbranih čet.

P. Mihael Mlekuž, benediktinec.

Ključ

P. dr. Roman Tominec, O. F. M.

(Nadaljevanje.)

Večerni razgovori

Navzoči so: zdravnik, njegova soproga Hilda, lekarnar, oče Matevž, župnik.

Župnik: Pšenica in vmes ljuljka. Pa Jezus ne pusti, da bi ljuljko kar takoj pobrali in ven vrgli. Hoče, da ostane do žetve, to je do sodbe, in se potem zavrže.

Lekarnar: Za nocojšnji večer sem vam res hvaležen.

Župnik: Jaz sklepam tako: Kristusova Cerkev se je uveljavila po čudežih, ali pa ne. Če se je utrdila po čudežih, je božja ustanova, ker edino Bog more delati čudeže v takih okoliščinah. Ako pa se ni utrdila s čudeži, — prav, dopuščam to možnost, toda tedaj moram trditi, da je ustanovitev krščanstva brez vsakega pripomočka največji čudež v zgodovini sveta. Tako je jasno, da je naša Cerkev božje delo.

Po pravici vprašujete, gospod lekarnar, zakaj je toliko mlačnih in zanikarnih katolicanov. Zakaj so s svojo strašno površnostjo drugim v spotiko? Kaj naj na to odgovorim — vam, ostalim in sebi? Mislim, da krivda ni samo na eni strani. Enim se zdi, da je premalo

solidne organizacije, ki bi imela svoj generalni štab in bi čisto mednarodno, pa tudi narodno dajal točna navodila v praksi dozorelih specialistov. Drugi zopet menijo: Dobe se prežive. Svoj čas so na naših gorah in hribskih zidali cerkvice za božjo službo, — danes udobne planinske domove in celo hotele za nego telesnosti. Tretji zopet pravijo: Duhovniki so premalo božji, premalo iz evangelija.¹ Zelo težko je biti v teh rečeh pravičen sodnik. Toda če preišlujem celoto, ves razvoj, ki ga mi doživljamo, mora priti preskušnja sveta. Predaleč je svet zabredel, da bi ga mogla še tako žarna beseda, še tako svetel zgled potegniti iz močvirja. Saj imamo svetnike in svetnice skoro naše dobe. Tako blizu so nam — in vendar množic ne prevzamejo. Zato mora priti trpljenje brez primere, da nas vse očisti. Sedanji papež Pij XII. je take in podobne misli že ponovno izrekel.²

¹ Prim.: »Vzajemnost« 1940, 174 in 175. Članek je zelo nazoren, ker pa še ni končan, točna presoja ni možna.

² »Slovenec« 5. I. 1940. »Protestanti o papeževih besedah.«

Zdravnik: Seveda pod pogojem, če svet pravočasno ne spozna prepada, ki mu grozi, ako se zlomi križ nad Evropo. In tu nehote mislim na besede, ki sem jih nedavno slišal ali bral, da milost božja ni račun zapletene matematike, temveč je darilo božje ljubezni.

Lekarnar: ki ga ljudje z neverjetno vztrajnostjo zavračajo.

Hilda: Bog ima svoja pota; ni zastoj trpel na križu.

Lekarnar: Bral sem: Kdor hoče, bo zveličan —; če svet noče... če svet ne mara za resnico odpovedi, žrtve, samozataje...?

Župnik: Morda sem sam premračno povedal. Zakaj vedeti moramo, da je odrešenje namenjeno vsem, da ne izključuje nikogar, nobenega časa, nobene dobe, tudi našega nesrečnega časa ne.

Zdravnik: Nekje sem nedavno bral izraz, ki mi ni docela jasen, vendar pa se mi je zdel poln tolažbe in gotovosti — »frustratio redemptionis«.³ Če se ne motim, je s tem rečeno, da Bog ne bo dopustil zmage zla, naj se še tako šopiri, ker sicer bi dragocena kri Odrešenikova bila zaman prelita.

Lekarnar: Kaj pa potem s človeško svobodno voljo? Ali je potem še prosta? Ali ni omejena?

Oče Matevž: Človek, tudi najbolj svoboden, je omejen. Še tako jasen duh je omejen. Še tako velika zloba človekova je naposled omejena. O kakšen revež je človek. Še tako prekanjen in zvit grešnik, ki meni, da lahko uide vsem zankam svetnih postav in zakonov ter kazni, se naposled sam ujame. Tega spoznanja me ne uči samo vera, temveč moja osebna skušnja.

Župnik: Saj je znano besedilo Apostolskih del (Apd 2, 23): »Jezusa Nazarečana... izdanega po določenem sklepu in previdnosti božji, ste po rokah krivičnikov na križ pribili in umorili; toda Bog ga je oprostil bolečin smrti in ga obudil, zakaj ni bilo mogoče, da bi ga (smrt) imela v oblasti.«

Zdravnik: Jaz si takole mislim: Bog dopusti, ne — dovoli — da se zgodi zlo; toda to, kar je dopustil, lahko obrne v dobro. On noče greha, toda storjeni greh vzame v svoj svetovni božji načrt. Tako recimo ni mogoče, da bi se rodilo dobro kesaanja, kjer ni greha, enako ne bi bilo čudovitega sijaja zvestobe v mučeništvu, da ni bilo zlohotnosti mučiteljev.⁴

Župnik: Imate prav. Tudi fizično zlo, telesno zlo, utegne postati razlog za mnogo

dobrega in celo osrečujočega. Seveda pa so vsa zla, ki so zgolj telesna, le v gotovem smislu hudo in tako Bog večkrat hoče, ne samo dopusti tako telesno zlo, ki je prehodno, da iz tega vzraste novo, bogatejše dobro.

Hilda: Kako pa je potem z grehom? Zlo je, so nas učili. Zakaj Bog dopušča greh, o tem smo se že razgovarjali, in vendar je v vsem toliko globin, toliko čudnih ugank, da me je kar strah. Skoro si ne upam o tem razmišljati.

Lekarnar: Z menoj je podobno, samo da imate vi, gospa, pod seboj trdna tla, kamor se lahko vedno zatečete, meni pa teh trdnih tal še manjka.

Oče Matevž: Včasih se mi zazdite, da ste kakor mož, ki bi rad znal plavati in postal prvak, samo moker bi ne bil rad. Kdaj se vam bo odprlo, da samo čakanje in iskanje nikamor ne privede, pač pa pogumno hotenje — biti res kristjan.

Lekarnar: Potrpite še malo, oče Matevž, in molite zame. Mogoče je ta korak poguma bližji, kot jaz sam mislim.

Zdravnik: Gospod župnik! Hilda je prej zastavila vprašanje o grehu... da so tam globine. Priznam, da so; toda še bolj skrivnostno se mi zdi, — mogoče ne uporabljам prave besede, — bolj zagonetno, bolj čudovito: odpuščanje grehov — zlo in milost, ki zlo prežene, tema in sence in sonce, ki vso temo tako zmagovito stre.

Hilda: V čem je prav za prav zlo greha? Zadnjič sem govorila z neko damo v mestu, — bila je pred leti v istem tečaju za gospodinjstvo kakor jaz, — pa je par let starejša. Tako radi sva se imeli nekoč. Toda sedaj sva govorili o vzgoji, pa je dejala: Jaz otroka ne učim: varuj se greha, temveč le: pošten bodi! Sploh je trdila, da je pojem greha neumnost in da je kaj póżna iznajdba. Seveda mi taka reč ne more vzeti vere, toda negotovost se pa le priplazi v srce.

Župnik: Greh je po sv. Janezu I, 3, 4. protipostavnost, sv. Avguštin⁵ pravi: Upor proti večni postavi v mislih, besedah, dejanju. Moderna etika (= nauk o nravnem dobrem) se seveda ogiblje besede »greh« in kar moč zmanjšuje nasprotje med dobrim in zlom. Nekateri celo tako daleč zablodijo, da imenujejo »slabo«, samo v manjši meri prikazano »dobro«. Kdo ne ve, da proti takemu pojmovanju ne govori samo vest posameznika, temveč tudi občutje narodov! Vsa psihologija (= dušeslovje) se temu upira.

Zdravnik: Ali ne spada ta miselnost pod takoimenovani dualizem? Dvojno počelo: dobrega in hudega? Nekaj se mi bliska še iz gimnazije.

⁵ Contra Faustum I. 22 c. 27.

³ Frustratio redemptionis = zavrženje odrešenja.
⁴ Prim.: Lennerz, Moralisches Ubel und göttliche Vorsehung, v Braun, Handlexikon der kath. Dogmatik 1926.

Župnik: Drži. Dobro ste si zapomnili. Seveda je ta nauk in zmota že davno zavržena.

Hilda: Ali imamo samo mi kristjani versko resnico o odpuščanju grehov? Ali je to splošna miselnost vseh narodov in časov?

Lekarnar: To pa še jaz vem, da so čutili stari narodi — Grki, Asirci, Babilonci, Rimljani pravtako potrebo po očiščevanju, kakor danes kristjan, ki ni zamoril svoje vesti. Toda mene zanima vprašanje — mogoče se vam zdi malo drzno, — ali je sploh mogoče živeti človeku brez greha?

Župnik: Zelo splošno je to vprašanje stavljeno. Bom kar kratko povedal: Samega sebe odrešiti človek ne more. Mrtev človek se ne more samega sebe oživiti. Odrešil nas je Kristus, po krstu »smo umiti in posvečeni« (I kor. 6, 11), »prerojeni iz vode Sv. Duha«. (Jan 3, 5.) Poželjivost pa, ki sicer ostane v človeku, se manjša z milostjo, z vero, z ljubeznijo; tako je onemu, ki sodeluje z milostjo, mogoče, ogibati se vsakega smrtnega greha, stanje milosti povečati.⁶ Ni pa mogoče, da bi se človek brez posebne milosti, ki bi bila izredna, kakor je imela to milost Mati božja, obvaroval vsakega malega greha.⁷

Lekarnar: No, to mi je sedaj vsaj jasno.

Zdravnik: Prav lahko pa ni, gospod kolega. Veste, če človek enkrat začne samega sebe zares krotiti, obvladati, spozna, koliko želja in željic ima; koliko samovoljnosti, ošabnosti, trdote ima v sebi. Nепrestano je treba puliti plevel; noben vrt ni tako občutljiv kot človekova notranjost.

Župnik: Pa tudi noben vrt ni tako odporen in nima tolike sile do življenja, kot človeška duša.

Hilda: Nič čudnega ni to, saj je dih božji.

Lekarnar: V veroizpovedi sem se ponovno ustavil ob členu: »Verujem — v odpuščanje grehov«. To je kaj zamotana stvar, se vam ne zdi?

⁶ Prim.: 1. Jan 3, 6—16, Trident. c. zbor 6 seja, c. 10, 11. Deuz. p. 803.

⁷ Deuz. 834.

Zdravnik: Je in ni, kakor vzamete, gospod kolega.

Hilda: Kako zamotana. Meni se zdi prav enostavna. Kako naj živimo lepo in brez greha, če nimamo zdravila. Kaj nam pomaga odrešenje, če vsak hip lahko pademo, pa nimamo roke, ki bi nas dvignila, znova in peljala k Očetu nazaj.

Lekarnar: To je vse lepo in prav razumno in s srcem ste to povedali. Toda gre tukaj za nas katoličane; tu postane stvar zamotana, težko sprejemljiva...

Oče Matevž: Kako ste rekli?

Lekarnar: Da je težko sprejemljiva, zamotana, kratkomalo otežena.

Oče Matevž: Če je človek slep za duhovne stvari, je povrhu običajno še hudo domišljav.

Zdravnik: (na tihem) Ni vselej tako. Tu manjka verne matere. Ko mu je bilo dve leti, jo je zgubil. Nihče ga ni vzgajal s srcem in po veri.

Župnik: »Otežena«... ste dejali; pa je to le predsodek človeka ali miselnosti, ki je na pol poti obstala in si ne upa naprej. Temu ne boste oporekali, da je pokora po storjenem grehu potrebna, nujna. Pokora je združena s kesanjem in je kot taka — čednost. V stari zavezi različno slikana, pa vendar kot čednost zahtevana. V novem testamentu je pokora zakrament. Sama pokora, četudi je združena s popolnim kesanjem, ne zadostuje, pridružiti se mora vsaj želja prejeti zakrament pokore.

Lekarnar: In pravite, da to ni zamotana zadeva?

Zdravnik: Navadna operacija slepiča, je stokrat bolj zamotana, če se tako vzame. Vse orodje prekuhano, vsa obleka sterilizirana, na sto malenkosti je treba paziti, in en sam sploh ne more opraviti, pa najsi je še tako več zdravnik — pa boste to zamotanost odklanjali, če bi šlo za življenje. Še malo ne! Veste, ta boječnost pred zamotanostjo spovedi oziroma pokore — je reci in piši: skrita oholost... Na operacijski mizi, vsakdo ve, kdo je — pri spovedi je vse tajno.

(Še pride.)

Enkrat ena...

Če si dobre volje, če si mlad ali star, premožen ali beraški, zdrav ali bolan, tega ne vem. To pa vem, da si samo eno ali drugo, ne pa oboje. Če bi kdo rekel, da si mlad in obenem star, zdrav in obenem bolan, boš vedel, da se šali, pa slabo šali. — Tako je tudi v drugih stvareh. Kamen je kamen in ne češplja.

In zopet: Kar je res, je res, in ne more biti hkrati napačno. Enkrat ena je ena in je od

vekomaj tako bilo, pa bo vekomaj tako ostalo. Sam Bog tega ne more predruščiti. Resnica in zmota ni eno in isto, resnica in zmota se ne moreta nikoli sprijazniti, obe sta si v nasprotju, kakor luč in tema.

Pojdimo dalje. Na svetu je mnogo različnih ver ali veroizpovedi, ki so si v marsičem nasprotne. Vsak otrok bo vedel, da veroizpovedi, ki so si navzkriž v važnih, najvažnejših

vprašanih, ne morejo biti vse resnične, marveč da je samo ena prava, druge pa so zmotne, krive. Če ena uči: »s smrtjo je vsega konec«, druga pa: »duša ne umrje, je neumrljiva«, — če ena uči: »Jezus Kristus je pravi Bog«, druga pa to zanika, mora biti samo ena teh dveh trditev resnična, druga napačna, — je vera enega resnična, drugega kriva.

Sedaj pa vprašaj: Kdo je pa taka čenča, da bo vsem veram prav dal? O, se dobe, pa še taki, ki mislijo, da kaj znajo. Pravijo namreč: »Če si jud ali pogan, če si veren ali neveren, če si katoličan, pravoslavac ali protestant — je vseeno, saj so vse vere dobre, enako dobre ali slabe; da le ne kradeš, da le ne ubijaš.

Take nazore zagovarjajo danes brez sramu, po knjigah in časopisih, v gostilnah in

železniških vozovih. Pa so taki laži-učenjaki tako drzni, da ti naženejo vsakega, ki jim ugovarja, z mračnjakom, nazadnjakom in verskim nestrpnem ali fanatikom.

Taki moderni krivoverci, ki si hočejo Boga prikrojiti po svojem okusu, bi radi božji nauk, razodete resnice, ki so sestavljene v Katekizmu, vrgli iz šol in namesto tega vpeljali neko svetno moralno (nравstveno) knjigo, ki bi bila dobra prav tako za otroke Hotentotov, kakor za judovske, ali katoliške ali pravoslavne otroke.

Mi pa vemo, da je resnica samo ena. Učil jo je sam Sin božji in zapustil svoji Cerkvi, ki jo je ustanovil. In ta je samo ena, edina, sveta, katoliška in apostolska Cerkev

Marijine družbe

KA in MD

10. Še novo polje.

»O, ti nesrečni jezik človeški, kdo te bo ugnal in kdaj!« je sam pri sebi govoril duhovni voditelj za KA v MD za dekleta. »Kje naj ga zagrabim! O prav si imel, sveti apostol Kristusov, ko si zapisal vsemu svetu besedo, da je jezik sicer majhen ud, pa se hvali z velikimi rečmi.«

Po svoji sobi je hodil gori in doli in pre-mišljeval, kje bi zagrabil to neukročeno človeško zver, polno smrtnega strupa.

»Opravljanje, obrekovanje, predrzna sodba, podpihovanje,« je govoril sam s seboj, »vse je hudo, vse boli, vse skeli, toda vse bi človek prenesel, če bi mogel spraviti s sveta tisto grdo, umazano in nedostojno govorjenje. Hude so pravde, ki jih ima jezik na svoji vesti, grozna je pošast sovraštva, ki grozi uničiti še tisto malo ljubezni, kolikor je je še med ljudmi, najhujša pa je mlakuža strašnega pohujšanja, ki jo vlivajo umazani jeziki med moje ljudi.«

In mož božji je delal na tihem načrte, kako bi zajezil to grdo mlakužo vsepovsod prodirajočega pohujšanja.

»O, ti ljubi Sin človekov,« je nadaljeval, »ki si svoje dni vpraševal, ali bo Sin človekov, kadar pride, našel vero na zemlji, — danes pridi in poglej, ali boš še našel na naši zemlji tisto lepo in tolikokrat opevano lilijo nebeške čistosti! Poglej, vsa zemlja vpije k nebu od strašnega pohujšanja!«

Prav tiste dni so imeli na njegovi šoli pritožbo o otrocih in o nedostojnem vedenju in zadržanju nekaterih šolskih potepinov, nekaterih gnilih duš, ki so že davno zrele za sam peklenški ogenj. Spet je stopilo predenj vprašanje: Odkod vse to? Starši delajo krivo vsega hudega šolo, češ po poti se otroci vsega hudega in grdega nauče; mi jih nismo tako učili. Gospod duhovni oče je pa šel za korak naprej, ob vprašanju: odkod med mladino taka pokvarjenost. In ni mogel drugače rešiti tega vprašanja, kakor ga rešuje evangelij ko pravi: »Sovražnik je to storil.« Sovražnik božji in človeški...

»Kaj bomo spet danes slišale?« so se pogovarjale med seboj Kovačeva Pepa, Mahkotova Majda in Vrhunčeva Lojza.

»Morebiti bo kaj o misijonih. Misijonsko vprašanje je tudi važno vprašanje vsake KA.«

»Morebiti. In že dolgo nismo imeli misijonov na vrsti.«

»Žetev je velika, delavcev pa malo. Treba se res zavzeti za misijone. Ali sta vedve že kaj nabirali? Jaz sem kar preveč pozabila na to delo. Kar sram me je.«

»Žetev je velika, delavcev pa malo.«

Prav s to besedo je planil med zbrane gospod voditelj, in Lojza je že zmagoslavno pogledala po tovarišicah, češ ali nismo zadele?

»Prav na nujno delo domačega misijona vas moram danes opozoriti,« je začel gospod s svojo besedo.

Zborovalke so pogledale...

»Domačega misijona? Ali imamo doma tudi misijon? Ali ga nismo imeli že pred štirimi leti?«

»Kaj me tako gledate? Ali mislite, da doma nimamo misijona? Pa še koliko, in še kakšnega!«

In gospod oče je začel odkrivati veliko rano, na kateri boleha naš narod. Ljuljko umazanosti sejejo zgubljeni ljudje. Sebe so zavrgli in sedaj bi radi še druge za sabo potegnili. Z najhujšim ognjem so se vrgli na neskušene. Povsod preže na našo mladino: na cestah, na železnicah, po tovarnah, po delavnicah, po gostilnah in še celo po domovih, povsod. Kaj nam je storiti, kako to močvaro zajeziti? Kdo je za to delo v prvi vrsti poklican?

»Me, dekleta iz kongregacije,« je skoro ušlo Kovačevi.

»Prav si povedala!« je poprijel za besedo voditelj.

»Ali kako?« se skoro po besedah znane pesmi, oglasi jih sto, no recimo nekaj deset in ali celo dvajsetin manj.

»Kako? Ali naj primemo tiste umazane duše za jezike, ali naj jih jim potrgamo in izderemo? Kaj nam je storiti?«

»Čisto po evangelijski besedi. Pojdite na razpotja in povabite vse, katere koli najdete. Dekleta se zavzemite za dekleta, fantje naj se zavzamejo za fante. Mladino rešujte in rešite! Kdo je zato bolj poklican, kakor ve! Povabite jih v svojo sredo, nikan naj ne bo nobene razlike med vami, kakor jo tako rade delate, nikan se ne ločite med takozvane »stare« in »mlade«. V tem, ko se med seboj prekljate in preganjate in druga drugo odbijate, pa nasprotnik žanje s sladkostjo svoje besede, z vabljuvostjo svoje prijaznosti. Podajmo si roke med seboj k skupnemu delu, in kakor je Abraham govoril Lotu, govorimo tudi mi: »Naj ne bo prepira med nami in med našimi, zakaj sestre smo.« Vedite, da na račun naše razdvojenosti, ki jo umetno gojimo sami med seboj, vas med vasjo, starost med starostjo, delavstvo enega podjetja med delavstvom drugega podjetja, raste sovražnikova moč nad nami, mi pa pešamo in se lovimo, dokler popolnoma ne opešamo. Na račun razdora in nesložnosti med katoličani nasprotnik raste in se krepi.«

»Ko nas pa blizu ne puste in nas povsod odganjajo in se nam posmehujejo, če se le malo ganemo!«

»Vidite, to je tisto. Nasprotnik pozna naše slabosti, pozna našo bojzljivost, pozna našo občutljivost in te in druge naše slabosti izkorišča sebi v prid. Nasprotnik je drzen, zakaj bi pa ne bili drzni še mi!«

»Ali naj se torej z njim kregamo in prepiramo?«

»Nič krega, nič prepira! Delo, delo, delo: to nas bo rešilo. Pa ne delo, kakor si delo navadno predstavljam. Mlatiti, kositi, orati in drva cepiti, svoja stanovska opravila izvrševati — to nam je delo, vse drugo nam ni nič.«

»Kaj naj pa torej delamo?«

»Prvo, kar vam moram reči, je, da trdno skupaj držimo in ne pustimo, da bi nasprotnik z nami pometal, da bi nas presejeval, kakor pšenico. Drugo je pa to, da skrbimo za svojo duhovno izobrazbo. Nasprotnik dosti bere, vedno se s svojimi shaja, vedno brusi uma svetle meče. Učimo se tudi mi od njega. Ob nedeljah imamo dovolj časa, da ga posvetimo svoji duševni izobrazbi. Zbirajmo se skupaj, berimo in preresetavajmo primerne knjige ali časopise, malo se poveselimo, malo zapojmo. Vsaka vas bi morala imeti take sestanke. Zbirati bi se morali ne samo tisti, ki se morebiti štejejo med dobre, ali vsaj mislijo, da so dobri; — privabiti, pridobiti je treba tudi plahe, bojzljive, omahujoče in jih nase navezati. Pri tem mi prihaja na misel beseda, ki jo je zapisal apostol Pavel svojim Galačanom in je danes prav tako veljavna ali pa še bolj, kakor je bila v njegovih dneh. Pokazal je ljudem delovanje svojih nasprotnikov in jim povedal: »Vneti so — namreč moji nasprotniki — vneti so za vas, pa ne, kakor je prav, ampak odtrgati vas hočejo — namreč od tega kar je dobro in pravo — da bi bili vi zanje vneti. Potem se pa obrne k svojim in jim pove: 'Dobro bi pa bilo, da bi bili v dobrem vneti vsak čas in ne samo, kadar sem navzoč pri vas, otročiči moji, za katere trpim porodne bolečine, dokler se v vas ne upodobim Kristus.' Vidite, to so apostolske besede, ki zadevajo kakor vse čase, še posebno naše dni.«

»Kaj bodo pa oni umazanci rekli, ko bodo videli, kaj delamo?«

»Za to se katoličan ne sme brigati. Ali naj se ponižamo prednje in jih s povzdignjenimi rokami prosimo, da smemo kot katoličani živeti?«

Sestanek se je skoro malo zavlekel, a bil je potreben. Reko in naval umazanosti moramo zamašiti in ustaviti, naj si bo v naših hišah, naj si bo v tovarnah, ali pa na potih in prelazih. Boja se ne bojmo, žrtev tudi ne. Kdo pa nam kaj more, če smo za dobro vneti!

Več katoliške požrtvovalnosti in manj nepotrebne zdihovalnosti, pa bo prišla potrebna moč v naše vrste.

J. Langerholz.

Nevesta izvoljena

(† župnik M. Jurhar)

»Ljubica« je lepa beseda, in ima lep pomen, pa zelo žalostno zgodovino. Cvetka je padla v — blato. »Ljubica« je postala — grešnica. Ljubica je ljubiteljica in ljubljenka. Ljubica — ljubi; pa če je ta ljubezen grda in grešna, samo čutna, nič idealna, še manj nadnaravna, še manj pa celo sveta, najbrž — prokleta, potem je ljubica (ljubiteljica) — nesrečnica! Ljubica je ljubljenka; pa če je predmet nečiste ljubezni, se imenuje ljubimka, in je — nesrečnica. Kandidatinje nebeške krone in poštene krščanske poroke nočejo biti »ljubice«. Pač pa — neveste! Sv. Cerkev je — nevesta Kristusova, Marija — nevesta Sv. Duha, tudi paročenka — sv. Jožefa. Nedolžne mladenke so — neveste Kristusove. Zlasti so neveste Jezusove — redovnice, ki so lilijo svojega devištva poklonile — Jezusu. Častne članice človeške družbe, smotrene boriteljice za palmo in diadem nebeškega kraljestva. V širšem pomenu se imenuje »nevesta Jezusova« tudi vsaka duša, ki je v milosti božji, kar Sv. pismo tako nazorno opeva v »Visoki pesmi«.

Bog pa je postavil na zemlji zakon, sveti zakon, ustanovo očetovstva in materinstva. Bodoča žena, mati — mora postati enkrat: nevesta izvoljena! Nevesta biti ni greh, nevesto imeti tudi ne. Krščanska vera ima o nevesti visoke pojme. O da bi neveste te vzore znale, te pogoje spolnjevale, čast neveste z Bogom zvesto negovale. Nevestina obleka bodi: prvič lepa, drugič ponižno modra, tretjič spodobno sramežljiva! Nevestina oseba naj bo nedolžno deviška, neomadeževana, nedotaknjena! Nevestina glava: naj bo okrašena z — mirtno belim vencem krstne zvestobe! Nevestina duša: naj bo v stanju — posvečujoče milosti božje! Nevestino deklitvo: naj bo podobno — Mariji Devici Nevesti. Nevestine roke: naj bogo označene z delom, oplemenitene z dobrotinstvom. Nevestina bala: najboljši dober namen. In njena bodočnost? — Nebesa!

*

Sv. Vid pri Planini. Ni treba, da bi hodili po zglede, ki so v vsakem pogledu vzpodbudni, drugam, saj jih imamo dovolj tudi po naših lastnih Mar. družbah, le pokazati jih je treba. Tako nam poročajo, da je umrla pri Sv. Vidu Marijina družbenica Lenka Krajnc, ki je kot zgledna kongregantinja hodila 26 let tudi v šolo Bogoljubovo. Izredno veselje ji je napravljalo branje »Bogoljuba«, zato ga je vsak mesec težko pričakovala. Še na bolniški postelji ga je kljub svoji starosti — dočakala je 75 let — prav pridno prebiralala in vsebino

svojim sestram pripovedovala, če ga same niso imele časa prebirati. V svoji bolezni je bila zgledno potrpežljiva. Nikdar ni tožila, čeravno so bile bolečine velike in je na bolniški postelji trpela celih 12 let. Zadnjih 17 dni je bila še posebno uboga, ker ni mogla uživati nobene hrane. Umrla je 27. avgusta. Na zadnji poti jo je spremljala Marijina družba z zastavo. Na grobu so se poslovili od nje g. župnik in družbenice Marijine družbe. Uživaj bogato plačilo pri Bogu!

Blažena smrt Marijine družbenke. Na Zgornjih Prelogah v Slovenskih Konjicah je 1. julija 1940 padla 7 m globoko s češnje Anica Marinškova in se pri tem smrtno ponesrečila. Takoj je bil poklican zdravnik iz Konjic, ki je odredil prevoz v celjsko bolnišnico. Ugotovili so, da zanjo ni več rešitve, ker je nastala notranja krvavitev. Izvršena je bila sicer operacija, pa ji je podlegla.

Njeni zemeljski ostanki so bili prepeljani v rojstno župnijo Konjice. Marijina družba je prevzela svojo najvzornejšo tovarišico. Belo oblečena dekleta z venci na glavi so med velikim spovedom nesle pokojno Ano najprej v župnijsko cerkev, kjer je bila sv. maša za njo, nato pa na župnijsko pokopališče.

Kdo je bila pokojna Anica?

Bila je hčerka uglednih, globokovernih staršev Ferdinanda in Marije Marinšek, posestnika na zgornjih Prelogah v Slovenskih Konjicah. Že v zgodnji mladosti je pokazala, da ne mara biti otrok tega sveta. V 16. letu starosti, t. j. v dobi, ko val strasti najbolj besni, se je posvetila božjemu ženinu Jezusu. Sprejeta je bila v Marijino družbo. Izbrala si je modrega dušnega vodnika — spovednika. Do konca svojega čednostnega življenja je bila skoraj vsak dan pri sv. maši, kjer je z največjo pobožnostjo prejemale svojega Boga. Veliko pridig si je zapisala, da so ji božje besede ostale bolj živo v spominu.

V izredno veliko veselje ji je bilo, ako je mogla streči bolnikom. Med svetovno vojsko in pozneje, ko so razsajale različne bolezni (kakor griža, črne koze i. dr.) je — ne ozirajo se na lastno nevarnost — hodila od bolnika do bolnika ter ljubeznivo in spretno stregla. Njena srčna želja, da bi šla v samostan, se ji zastran šibkega zdravja ni spoznala. Svojim staršem, ki so v častiljivi starosti in sicer oče 87 let, mati pa 75 let, je bila kakor angel varih.

Geslo njenega življenja je bilo: moliti, delati, trpeti in opravljati dobra dela.

Ker je bila prikupljive zunanosti in posebne vesele narave, je imela mnogo snubcev, tudi takih na višjih položajih. Vse in vsakega je prijazno odklonila z razlogom:

»Imam že izbranega nebeškega ženina; njemu ostanem zvesta!«

Doma si je izbrala primerno sobico, ki si jo je preuredila in spremenila v kapelico. Postavila je vanjo Marijin oltarček, kjer je noč in dan brlela lučka. Tu je preklečala dolge ure z rožnim vencem v rokah ter v globoki gorečnosti molila za spreobrnjenje grešnikov in za dušni blagor vseh ljudi. Bila je tudi izvrstna pevka, a svoj glas je darovala v to, da je poveličevala svojega nebeškega ženina in brezmadežno Devico Marijo.

Pred prevozom v bolnišnico je bila sprevidena za umirajoče. Njene oči so žarele raj-

skega veselja. Njen brat ji reče: »Anica! Ti si srečna!« Bolestnica se kljub trpljenju in notranjim bolečinam nasmehne in odgovori: »Da. Srečna sem! Zelo sem srečna!« Nato je poklicala svoje starše, sestro in brata ter v pričo vseh ljudi, ki so bili navzoči, izjavila: »Sedaj na smrtno uro vam povem, da nikoli nisem smrtno grešila. Ljubi starši, sestra in brat! Obljubite mi, da boste vedno samo Boгу služili. Živite v posvečujoči milosti božji, da se bomo enkrat zopet vsi skupaj v srečni večnosti videli!«

Blažena smrt vzorne Marijine družbenke!

L I S T E K

Carstvo brezbožnikov

Spisal P. Croidys. Prevedel Fr. G. (Dalje.)

Nataša je pogumno delala na svojem mestu; bila je namreč blizu Fedorja, ki je držal vrečo, kamor je teklo žito. Brž ko je bila vreča polna, jo je zavezal in dva moža sta jo dvignila.

Snop za snopom, ki so ga pulili iz najbližje izmed kopic, postavljenih po ravnici, so prinašali v mlatilnico. Proti stroju je šla brezkončna vrsta moških in žensk obloženih s snopi ali vračajočih se praznih rok h kopic.

Dva delavca iz Jaske sta pazila, da sta mlatilnica in lokomobila dobro šli. Ostali štirje so čakali, da pridejo na vrsto, sedeč na stopnicah pred hišnimi vrati. Karinino kosilo so pohvalili. Ker so tudi pili, so med seboj živahno razpravljali. Ti državljeni višje vrste so se nujno zanimali za politiko. Eni so menili, da revolucija ne gre dovolj hitro in da je bolj kot kdaj koli treba spraviti na dnevni red strah. Drugi, ki jih je plašilo, ko so videli, da je stranka s svojim edinim milijonom komunistov samo otoček, zgubljen v sredi kmetijskega morja, ki je res da mirno, pa vedno pripravljeno, da ga razburka nenadna nevihta, so hoteli, da ne bi samo rezali, ampak tudi mazali. Z mračno besnostjo so si metali v glavo ime na Lenina, Trockega, Stalina, Karla Marksa.

Medtem ko so se ti rdeči samooblastneži ostró prerekali, so kmetje in kmetice garali okoli mlatilnice v trušču, prahu, trudu in vpitju.

Možje so prenašali vreče na hrbtih k tovornim avtomobilom, ki so prišli iz Odeše, tako hitro, kakor jih je Fedor polnil. Šubin je nadzoroval štetje. Ko je bil tovorni avtomobil poln, so štirje vojaki s karabinkami v rokah stopili vanj pa je šlo proti velikemu črnorskemu pristanišču.

Majhne konjeniške straže, razpostavljene po ravnini, so obkrožale vas. V hlevih kmetije in v cerkvi je bilo samo nekaj utrujenih konj in njihovi jezdec. Vsa stotnija je bila razvita za boj. Toda bilo bi pač nemogoče, da bi kmetje mogli odnesti kaj žita, ko sta jim Karanzin in Aksakov tako na prste gledala.

Oba strička sta se držala precej vstran od mlatilnice, da bi jima ne letele osine v oči.

Fedor, ki je bil močan, neutrudljiv, dasi je imel grlo suho in jezik kakor cmok, je vztrajal na svojem mestu. Čutil je neko sovraštvo do žita, ki mu je teklo pod rokami. Skrbel je zanj, ljubil ga je, ko je stalo v težkem klasju po ravnini; sedaj pa, ko se je imelo spremeniti v kruh, ki bi ga jedli boljšeвики, je bil pripravljen uničiti ga.

Mlatilnica je zares prehitro opravljala svoje delo, prehitro polnila vreče! Računal je, da bodo to popoldne odpeljali osem tovornih avtomobilov proti Odesi, če nič ne ustavi nje-nega teka.

Toda bilo je še veliko kopic po ravnini in če bi stroj šel še tako hitro, do večera ne bo utegnil omlatiti več snopja kakor iz treh ali štirih kopic.

Druge kopice? O, druge!

Prejšnjo noč je dal povedati po zanesljivih možeh bližnjim vasem, da je bil odločen zažgati jih!

V domišljiji je videl, kako se bodo dvignile zvečer druga za drugo neznanske bakle, ki bodo naznanile prebivalcem ravnine, da je Balta držala besedo in da je treba samo še, da oni drže svojo! Kajti iz sosednih vasi je še zjutraj dobil zagotovilo, da bodo tudi one zažgale svoje kopice. Tako bo vsa ravnina v ognju!

IX. poglavje.

Duh se upre snovi.

Sonce je pričevalo sijati pošev na ravnino. Boljševik, ki je nadziral lokomobilo, je videl, da je ura štiri. Zatulil je s sireno, da bi za eno uro ustavil delo. Nato bi se mlačev pričela znova, se nadaljevala še dve uri do konca dneva.

Brenčanju stroja, ki je napoljevalo polje, je sledila tihota. Še trenutek so se drobni kosci slame sukali po zraku, nato so popadali na tla.

Fedor je zavezal zadnjo vrečo.

Kmetje in kmetice so stopili nekoliko v stran od mlatilnice in lokomobile. Zgrnili so se po družinah, kakor so si bili tovariši. Nekateri so raje ostali sami. Vsak je poiskal na dvorišču kmetije miren kot, senčnat prostor, da se odpočije, preden se delo začne znova. Hudo redki so bili tisti, ki so imeli s seboj kaj jesti. Toda vedeli so, da pride kmalu Karina mednje, da jim razdeli trdo kuhanih jajc in mrzle slanine, kakor je delala ob mlačvi. Čakali so jo.

Fedor je odvedel Natašo v majhno leseno kolibo, postavljeno v onem delu vrta, ki so ga imeli še za zelenjavo; velel ji je vstopiti, nato pa sestl na staro klop. Zrak je bil prepojen z duhom po vlažni zemlji in po posušenem zrnju; toda skrivališče se je zdelo varno.

»Oče pride takoj,« ji je rekel.

Kmalu je potrkalo na vrata kolibe. Fedor je stopil k lini, da bi se prepričal, da ni kdo drugi kakor oče. Bil je v resnici Aleksej Andrejev.

Fedor je odprl vrata.

Aleksej je vstopil, zaprl vrata za seboj.

»Ali imaš kaj jesti?«

»Da, oče, kruha in jajc.«

Iz skrite line, ki je bila narejena v steni, je Fedor vzel šest jajc in hlebec.

»Jaz vama postrežem,« je rekla Nataša. Na polici je zapazila nekaj krožnikov.

»Pridna si, Nataša!« je rekel Aleksej.

Vzel je nož in prerezal hlebec.

Nataša je na krožniku ubila jajca in jih začela pripravljati. Aleksej jo je gledal, kako je delala, in gledal tudi Fedorja. Srečnega se je čutil med mladima in rad bi, da bi bila vedno pri njem. Nato je pomislil na ženo; v tem trenutku je bila v veliki sobi sama s šesterimi rdečimi zverinami, vedno zahtevnimi in nevarnimi.

»Fedor, takoj ko boš odjedel, boš stopil pogledat v hišo, kaj delajo boljševiki. Mati je sama z njimi in to morda ni pametno.«

»Takoj grem, oče!«

»Ne, najprej jej. Moraš si nabrati močil!«

»No grem pa jaz!« je rekla Nataša.

»Počakaj me!« je dejal Fedor.

»Pusti, naj gre Nataša naprej. Govoriti moram s teboj.«

Nataša je stopila ven, šla skozi vrt in dospela do poslopij.

Za trenutek sta moža tiho jedla; tudi Fedor si je na krožniku pripravil dve jajci.

»Medtem ko sta bila poleg mlatilnice,« je povzel Aleksej, »sem vaju gledal, Natašo in tebe; rekel sem si: zakaj nista mož in žena? In še enkrat sem se hudoval na Nikolaja.«

»Na Nikolaja?«

»Ej, da! Morda bi bila že dolgo tvoja žena, če ne bi še vedno nosila v sebi tistega starega spomina.«

»Oh, oče, kaj ti pride na misel! Ni mogoče, da bi po toliko letih Nataša še mislila na Nikolaja!«

Pa je dobro vedel, da ni bilo tako, vendar ni hotel, da bi oče prišel na to, posebno sedaj, ko se je Nataša zavezala, da postane njegova žena. Obnavljati spomin na brata mu je povzročalo v duši okruten občutek.

»Ne more misliti z ljubeznijo na takega nesrečnika, v tem imaš prav; toda srce, vidiš, ji je ostalo ranjeno. Te rane so take, kakor če se urežeš s koso na nogi. Ko misliš, da so rane zaceljene, pa začno krvaveti.«

»Toda, nikdar mi ni govorila o Nikolaju!«

»Nikdar ti ne bo govorila o njem. Taka reč ostane na dnu srca. Sedaj, ko je sama, ker ji je ničvredni Šubin ubil očeta, bo morda začutila potrebo približati se nam in tebi? Oh! Prav rad bi videl!«

»Oče,« je dejal resno Fedor, »tvoja želja je uresničena. Snoči, ko sem jo videl obupano, sem ji ponudil, da jo vzamem in sprejela je.«

»Fedor, to je pa dobra novica! Pomlajuje mi srce!«

»Da, toda ker si mi rekel, da ni popolnoma pozabila Nikolaja, se me loteva nemir.«

»Odpodl ga! Tvoja ljubezen bo zmogla njene spomine. Nataša je poštenega in plemenitega značaja in, če je pri volji postati tvoja žena, ve, da bo zmogla in da te ljubi.«

»Jaz jo imam zelo rad, oče!«

»Meniš, da nisem že davno opazil? Že mogoče, da so mi oči opešale, toda duševne oči so še vedno dobre. Takoj povem materi, kako si se odločil, in bo tudi zadovoljna.«

Zopet sta tiho jedla.

»Si še vedno odločen, zapaliti nocoj žitne kopice?« je vprašal Aleksej Andrejev.

»Še vedno! Čemu bi omahoval?«

»Seveda!« je dejal oče.

Toda ostal je zamišljen.

»Ali ti nisi teh misli?« je rekel Fedor čez trenutek.

»O, da! Sem! Mora priti dan, ko se otresemo jarma! Toda sedaj, ko sem šel mimo naših trudnih ljudi, ti priznam, da sem podvomil.«

»Podvomil?«

»Da. Gledali so me z žalostnimi, pa še vedno zaupnimi očmi in jaz sem si govoril: »Če se nam ne posreči? Če bi se upor zavlekel?«

»To je nemogoče!«

»Ti imaš za seboj navdušenje mladih; jaz pa previdnost starih. Če bi se nam ponesrečilo, so naši vrlji kmetje zapisani smrti.«

»Oče, to omahovanje nas je leta in leta oviralo, da se nismo uprli.«

»Vem. Samo povem ti, kaj me zbada.«

»Oh, oče! Vidiš, kako mi jemlješ pogum!«

»Ne, ne! Morda nimam prav, da ti tako govorim, ko mi praviš, da ti jemljem pogum. Vem, da v mojih letih človeku ni za dogodivščine, za boje. Povedal sem, kar čutim. Kristusu se je nekoč množica smilila. Po njegovem zgledu so se mi zasmilili kmetje, ko sem šel mimo njih. To je bilo vse.«

Fedor ni odgovoril. V sebi je čutil kakor marsikateri mladi v Balti, kako se mu je prebudila moč. V vesti je slišal ostrejšje besede. Okusil je strahotno veselje ob stvari, ki jo je nameraval tvegati. Toda očetove besede so naredile nanj globok vtis. Do tedaj je videl v ognju navdušenja nevarnost le zase, ne da bi mislil, da bo potegnul vas v soodgovornost, ki bi jo morda več ko en kmet odbil, če bi mu kdo rekel, naj pristopi. Ali ni bilo treba, kakor je govoril oče, imeti usmiljenja z množico in je ne metati z nepremišljenim dejanjem v položaj, ki bi bil še slabši, kakor sedanji? In pa sedaj, ko vzame Natašo, ali ni treba da se prepusti edino veselju ljubezni in da nekoliko pozabi revščino in stisko drugih? O! Gotovo! Ta račun ni imel ničesar velikega in blestečega; to iskanje lastne sreče se mu je zdelo hladno sebično delo; toda človek ni ustvarjen, da bi stremel vedno proti žrtvi in proti nedostopnemu. Ljubil je Natašo. Ker mu je oče rekel, naj bo raje mož kakor junak, bo lepo samo mož, mislil bo nase in se ne bo metal v neznane zaplete s požigom žitnih kopic.

*

Ko je Nataša stopila v hišo, je videla rdeče delavce sedeti za mizo pred šestimi že do dveh tretjin praznimi steklenicami vina. Zelo močno alkoholno vino jih je vse spravilo v dobro voljo. Trije izmed njih so se predajali tistemu ponarejenemu veselju, ki ga kažejo na pol pijani ljudje. Nekateri glasovi so postajali hripavi, omladni.

Za Natašo se niso zmenili, ko je dekle šlo skozi sobo v kuhinjo, kjer je bila Karina.

Starka je nalagala na krožnik sovjetske konzerve na olju in jesihu.

Pred eno uro je Karanzin na Šubinovo povelje prinesel več škattel in hleb kruha, da bi bilo šesterim delavcem za malico. Da bi poskrbel za svojo priljubljenost med »tovariši«, je Šubin skrbel za njihov trebuh. Dal je tudi izročiti šest steklenic krimskega vina.

»Nesi jim jest«, je rekla Karina dekletu. »Potem bova obe šli dajat malico kmetom.«

»Šesteri so z veselimi klici pozdravili široko glineno skledo, ki jo je držala Nataša. Oči so se jim svetile od poželjivosti. V tej komunistični družbi v resnici ni moglo biti drugega veselja, drugega plačila kakor dobro jesti. Toda eden izmed njih, majhen človek rjavih skoro rdečih las, ki so mu oči stopale iz jamic ko raku, je imel druge marnje. Zdelo se je, da se briga zlasti za Natašo. Ko se je dekle sklanjalo in se zadelo ob njega, da je postavilo skledo na mizo, je Natašo objel z roko čez pas.

»Pusti me pri miru!« je dejala razdraženo.

»He, he! Ceden deklíč! Zate je velika čast, revše kmetško, da ti komunistični delavec dene roko okoli pasu, in ti se jeziš?«

Drugi so se zasmejali. Norčevali so se iz moža z ognjeno dlako.

»Nimaš sreče, Ivanov!«

»Barva tvojih las in tvoje brade ne ugaja lepotici.«

»Na vsak način sem boljši komunist kakor vi vsi skupaj!«

»Kaj? Kaj?« so rekli užaljeno drugi.

»Da! Kajti jaz imam vsaj lase rdeče!«

»No sevéda! Ne mara za rdeče lase, pa je konec!«

»Boste videli, če ne mara za rdeče lase! Pripravim jo, da bo jedla zraven mene!«

»Ivan ima dobro misel! Povabimo dekle!«

»Niste resni,« je dejal dolg suhač, ki je imel obraz razsvetljenca. Pravim komunistom ne roji vedno ljubimkanje po glavi.«

»Saj ne mislimo nič hudega, tovariš. Hočemo povabiti kmetico, naj je z delavci, ki so vpisani v stranko.«

»Pusti nas pri miru, Ivanov. Preveč krimčana si popil!«

Toda Ivanov je šel za svojo mislijo s trmo opitega človeka. Dekle je bilo lepo. Vtepel si je v glavo, da bo z njim pri mizi. Nekoliko majavo se je dvignil, se zravnal in v spremstvu opazk »tovarišev« odšel proti kuhinji, kamor se je zatekla Nataša. Slišala je, kaj so govorili.

Neprijazno je gledala boljševika, ki je šel proti njej. Karina je v strahu prijela dekle za roko, boječ se vsega od tega človeka.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Iz življenja Cerkve

Nekam tiho se je izvršila običajna letna konferenca nemških škofov v Fuldi. Prišlo jih je 42; predsedoval je breslavski kardinal Bertram. Škofov iz čeških in poljskih pokrajin ni bilo. O sklepih na posvetovanju ni bilo nobene poročila. Prav tako niso škofje izdali skupnega pastirskega pisma, kakor je bila doslej navada. Pač pa so bili trije škofje pred skupno konferenco sprejeti pri papežu v Rimu.

Najhujše je bilo v verskem pogledu na Francoskem pred 40 leti, ob času zloglasnega Combesa, ko so bile predložene in od takratne framasonske vlade potrjene kulturnobojne postave, med njimi tudi postava, da se morajo izgnati verske kongregacije. Sedanja vlada pod predsedstvom maršala Petaina je dala verskim družbam zopet pravico, da se smejo vrniti v domovino in zopet pričeti s poukom mladine. V kratkem bodo odprli svoje šole redovniki dominikanci, jezuiti, lazaristi, marianisti, salezijanci i. dr.

Tudi proti alkoholni zlorabi je nastopila francoska vlada: omejeno je proizvodnjo opojnih pijač, pa tudi prodajanje. Mladostnikom se opojnine ne smejo ne dajati ne prodajati. Iz grozdja bodo deloma pridelovali sladkor, iz grozdnih pečkâ pa olje.

Stoletnik vsak dan pri sv. maši. V župniji Floisdorf (aachenska škofija) je praznoval te dni 100 letni rojstni dan kmet Hubert Brügh. Jubilantu, ki je še čvrst in hodi vsak dan k sveti maši, vsak mesec k sv. obhajilu, je poslal tudi škof iz Aachena svoje voščilo.

Ali ni to sovraštvo do božje zapovedi? Sovjetija ne mara poznati Gospodovega dne, ne praznikov, ne službe božje. Da pa delavstvo ni brez počitka, dovoljuje vsak šesti dan odmor, a tako da se vrste in da samo en del počiva, vsi drugi pa delajo. Splošnega prostega dne torej ni nikoli. Sovjetija ne pozna ne nedelje, ne božiča, ne velike noči, ne nobenega nega praznika. Prava puščava v tem oziru. Nobenega duhovnega veselja, mrkla vsakdanjost! Človek je ponižan na stopnjo stroja. Delaj, garaj, molči — dokler te smrt ne reši. To je podoba sovjetskega »raja«.

Privijajo. Vatikanski list »Osservatore R.« je sporočil, da doživljajo katoliški Poljaki, ki je njih vzhodni del Poljske zasedla Sovjetija, čimdalje hujši pritisk. Duhovniki morajo plačevati veliko večje davke, kot kateri koli davkoplačevalec. Najemnina zanje je osemkrat višja kot za druge. Prav tako je z davki za zgradbe,

ki so določene za službo božjo. Vprašanje je, koliko časa bodo zmogli verniki stroške za svoje cerkve.

Enaka sporočila prihajajo iz Bukovine. Poljski duhovniki so še ostali, ponavljajo se pa primeri izgnanstva.

Prva gloriola iz časa španske državljanske vojske: V kratkem se bo pričela razprava, da se proglasi med blažene bivši barcelonski škof Manuel Irurile y Almandos, ki so ga rdeči umorili iz sovraštva do vere nekoliko poprej, preden so Francove čete osvobodile Barcelono.

Pretresljive ugotovitve. Zgodovina komunističnih zločinov za časa rdečih pohodov v Španiji navaja naslednje številke umorjenih redovnih oseb: 216 frančiškanov, 205 avguštincev, 269 sinov Srca Marijinega, 178 dominikancev, 179 maristov, 161 bratov krščanske šole, 119 jezuitov, 109 salezijancev, 97 bolničarjev sv. Janeza od Boga, 145 karmeličanov, 97 članov misijonske kongregacije, 50 bratov sv. Gabriela, 47 benediktincev, 35 pasionistov, in 491 iz raznih drugih redov.

»L'Oasi Regina delle missioni« — Oaza (zelenica) Kraljice misijonov — se imenuje papeški misijonski zavod za Italijo, ki ima svoj sedež tam blizu letnega papeževega gradu Castel Gandolfo. Ta zelenica zavzema prostor 4 hektarjev, kjer so sezidana tri poslopja z večjo zborovalnico in dvema kapelama. Vse te zidave so namenjene misijonski propagandi za Italijo. Tu imajo pospeševalci misijonskega dela priložnost, da opravijo duhovne vaje. Delo za misijone je malokje tako razpredeno kot v Italiji, saj so osebe, ki se žrtvujejo v ta namen, v kratkem času v tristo škofijah obiskali 24.000 župnij in navduševali vernike za vnanje misijone. Misijonske organizacije so ustanovljene v najoddaljenejših župnijah. Ni čuda, če se v italijanskih občinah naberejo najizdatnejše vsote v misijonske namene. Delo za vzgojo domačih duhovnikov po misijonskih deželah je zadnje leto doneslo en milijon lir več kot prejšnje leto.

O novih pojavih — zamaknenja in stigmatizacije (znamenja Kristusovih ran) pišejo listi. Zamaknenja se ponavljajo na ukrajinskih deklicah, ki so razmeroma mlade. Pišejo se: Olga Vološin (15 let), Anica Truba (14 let), Paranja Nakočena (21 let), Evstahija Bohnjak in Anastazija Marija Vološin. Prve tri so kmečke deklice. — Med temi je histerična Evstahija Bohnjak.

Cerkev se o njih še ni nič izrekla. Kakor so nekateri, Cerkvi neprijazni zdravniški izvedenci povodom stigmatizacije Terezije Neumann iz Konnersreutha pisali, da »tragikomedija (žaloigra) Konnersreutha ni verstvena stvar in da spada v področje zdravilstva, dalje da je to primer najtežje hysterije i. dr., tako so tudi v primerih zgoraj naštetih stigmatizacij na delu razni zdravniški pisatelji, ki se ne morejo sprijazniti z izrednimi pojavi in skušajo vse naravno razlagati. Cerkev čaka in v nobenem teh primerov še ni izrekla svoje sodbe.

Na noge — šoferji! V Montemaggiore (med Bologno in Modeno) so italijanski avtovozniki postavili na čast svojemu patronu sv. Krištofu, lepo cerkev, ki so jo s pomočjo darov iz vseh delov Italije krasno uredili. Na god sv. Krištofa, 28. julija, so imeli ob navzočnosti vojaških zastopnikov slovesno službo božjo. Avtovozniki iz severne Italije so v spomin svojim tovarišem, ki so padli v vojski, darovali 13 železokovanih svetilk za cerkev.

Ob srečni slovesnosti zlate maše je podelil sveti oče Pij XII. apostolski blagoslov goriškemu kanoniku msgr. Ignaciju Valentinčiču, ki je imel svoj zlati jubilej v svetogorski baziliki na Mali Šmarijin. Vzornemu duhovniku, ki je pol stoletja neutrudno delal za Cerkev in za ljudstvo, Bog daj še mnogo zdravih let in sreče za nebes!

1540—1940. Zadnjo septembrsko nedeljo so proslavili člani družbe Jezusove v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani 400letnico jezuitskega reda. Slovesno sv. mašo je opravil prelat Jožef Volc, slavnostni govor pa je imel o. Jožef Preac, dr. J. — V večernem govoru je pojasnil pomen tega jubileja o. Bogumil Remec, dr. J.

1900—1940. Dne 6. oktobra, na rožnovensko nedeljo, je minilo 40 let, odkar je škof in poznejši kardinal Jakob Missia posvetil božjepotno cerkev na Brezjah. Cerkveno predstojništvo je poskrbelo, da se je 40letni jubilej lepo praznoval. Slovesnosti in cerkvene pobožnosti se je udeležilo več tisoč romarjev. Rimsko procesijo ob prižganih svečah na predvečer je vodil — in jubilejno pontifikalno mašo na slavnostni dan opravil ljubljanski škof g. dr. Gr. Rožman.

Sv. Antonu na čast. Vernost slovenskega ljudstva ima dokaze tudi v številnih belih cerkvicah po slemenih in vrhovih naših brd in našega gričevja. Kdo še ni občudoval edinstvenega prizora, ki se mu je nudil ob pogledu na številne hrame božje, če se je povzpел na naš Lubnik, Osojnik, Šmarno goro, k Sv. Joštu nad Kranjem ali na Koreno in k Sv. Lovrencu nad Polhovim gradcem? Saj komaj prešteješ vse čedne cerkve in cerkvice! Med njimi te še

prav posebno zajamejo lične podružnične cerkve, naslonjene na izbrane razgledne točke.

Niso redke svečanosti, ko se s pomenljivimi obredi posvečenja izroče nove ali prenovljene župnijske cerkve božji proslavi. Malokdaj pa danes doživimo, da bi se naši verniki odločili za zidavo nove podružnične cerkve. Zato je pa tembolj častno, da so postavili lastno cerkvico v počaščenje sv. Antona občani na Veliki Loki pri Višnji gori. Blagoslovilne obrede je izvršil 22. sept. prevzv. g. dr. Gr. Rožman, ki je nato posvetil glavni oltar. V govoru je pohvalno omenjal darežljivost in vernost občanov, ki so si s sodelovanjem župnika Vidmarja v teh usodnih časih postavili lično lastno cerkvico.

Ljubljanska škofija: Zadnji čas so bile izvršene naslednje premembe: Za šk. kaplana in tajnika ord. pisarne je nastavljen Stan. Lenič, za spirituala v zavodu Sv. Stanislava Karel Truhlar, za prefekta Ivan Janež, kaplan v Vel. Laščah, Fr. Dolinar in Jož. Žabkar. — Premeščeni so: dr. Lud. Čep on, prefekt v St. Vidu, za kateheta in cerkv. predstojnike pri uršulinkah v Šk. Loki; Fr. Sartori, član kapucinskega reda, za kaplana pri Sv. Jakobu v Ljubljani; Jožef Rott, žup. upravitelj v Hotiču za ekspozita k Sv. Joštu n. Kr., Ivan Kopač, prefekt v z. sv. Stanislava, za kaplana v Poljanah n. Šk. L.; Franc Čampa iz Šmartnega pri Lit. za kaplana v Mengeš; Ivan Dolšina iz Vodice za kaplana v Šenčur p. Kr., Ivan Javornik iz Cerkelj ob Krki za kaplana v Vodice; Ivan Knafelj iz Črnomlja za kaplana v Kočevje; Metod Mikuš iz Kočevja za kaplana v Šmartno pri Lit.; Viktor Schweiger iz Poljan v Križe; Al. Sterle iz Sodražice za kaplana v Šmihel pri N. m.; Jožef Šolar iz Križev za kaplana v Sodražico. — Nameščeni so: P. Engelhard Štucin O. F. M. za kaplana pri cerkvi M. ozn. v Ljubljani; p. Metod Kranjc O. T. za kaplana v Črnomlju; Alojzij Nemeč Soc. Sal. v Boštanju. — Na župnijo Mirna peč je bil nameščen Anton Petrič, bivši kaplan v Mengšu. — Za župnika pri Sv. Jakobu o. S. je imenovan Karel Supin iz Tržišča na Dol. — Na župnijo Dobrava pri Kropi je bil umeščen Fr. Kokeš od Sv. Jošta. — Za duhovnega svetnika je bil imenovan Ivan Opeka, župnik v Šmartinu v Tuhinju.

Romarska slovesnost na Žalostni gori pri Preserju.

Letos je bilo na častitljivi božji poti na Žalostni gori združeno običajno rožnovensko prošenje z izredno prošenjsko pobožnostjo za mir.

Kakor pred dobrim mesecem na Kurešček so se vile tudi na Žalostno goro spokorne procesije druga za drugo. Pod vodstvom svojih dušnih pastirjev so poromali k Žalostni Materi številni verniki iz sosednih župnij: z Rakitne, iz Borovnice, Bevk in celo z daljne Zaplane. Najštevilnejša je bila seveda procesija iz domače župnijske cerkve v Preserju, ki jo je vodil stolni kanonik A. Vovk. Tako se je zbralo do desetih na Gori preko 2000 ljudi, ki so najprej ob napeti pozornosti poslušali prepričevalni cerkveni govor g. kanonika, ki jim je orisal različne poti, po katerih kliče Bog vernike k sebi, — in ena med njimi je tudi pot preskušnje in vojne stiske, ki jo danes posredno doživljamo. Zatem je g. govornik ob asistenci domače in okoliške duhovščine daroval sv. mašo, ki jo je dovršeno spremljal cerkveni zbor iz Preserja. Sledile so pete litanije in blagoslov z Najsvetejšim, s čimer je bila lepa pobožnost na Gori končana.

Po popoldanski službi božji v preserski cerkvi je bila za romarje lepa verska prireditve v prostornem prosvetnem domu v Preserju. Nastopile so gojenke »Hčera Marije Pomocnice« v Ljubljani z globoko igro »Pesem o božji ljubezni«. Dovršeno podajanje in prepričevalna snov je stopnjevalo v gledalcih lepo razpoloženje, ki ga je v njih zapustila prošnja pobožnost na Gori.

Opazovanja

»Čas je zlato.« Dober dan! Urednik bi rad vsem bralcem »Bogoljuba« vsak dan voščil »dober dan«, tak dober dan, ki bi bil blagoslovljen za dušo in telo. Kako bi od Boga uresničeno voščilo »dober dan« prav prišlo predvsem betežnikom, bolnikom, pa takim, ki so žalostni, ko se njih otroci ne brigajo za opomine, — pa nevšečnim, ko jih davčni preganjalec mori, in nimajo s čim plačati. Voščilo bi prav prišlo nepokojnim, ki jih muči nemirna vest ter zbada noč in dan. Vsem tem bi rad pomagal; toda kaj, ko še sebi človek ne more dne tako uravnati, da bi bilo na vse plati prav. Moramo pač dan sprejeti, kakršen je in kakršen pride, prav kakor vreme, ki z njim vstric hodi. Pri tem pa moramo gledati, kako bomo dan, kakršnega božja previdnost pošlje, kolikor mogoče najboljše izkoristili. Tako si bomo ustvarili sami dober dan — po starem angleškem pravilu »Čas je zlato«.

Anglež je prebrisan: zna delati mogočne ladje, pa dobro kupčevati, in tudi modre izreke sestavljati. Med take spada tudi omenjeni: »Čas je zlato«, če namreč čas prav obrnemo in marljivo uporabimo.

Pijanec, ki poseda po gostilnah, ima dovolj časa za pijačo, — zlata pa, da bi plačal,

nima. Pohabljenec, ki prosjači ob razpotju, ima časa preveč, denarja in zlata pa nič.

Kako je torej z rekom: Čas je zlato! Čas nam bo še več ko zlato, če si bomo s časom kupovali srečno večnost, t. j. če bomo dni, ki nam jih je Bog v svoji dobrotljivosti še odločil, uporabljali po njegovi volji in po geslu: Móli in delaj!

Koliko časa, koliko dni boš še živel, tega ne veš. Tole uro časa, ki ga zdaj doživljaš, pa še imaš. Ta ti končno še zadostuje, da si kupiš nebesa. Misli na Kalvarijo! Poleg najvišje Svetosti in Nedolžnosti visi na križu človek, ki mu je zgodovina vtisnila poniževalni naslov razbojnika. Vse življenje je zapravljal s potepinskimi deli, le ena ura mu je še ostala — in to je uporabil, da je obudil pred vso množico vero v Gospoda Jezusa, da se je skesal iz popolne ljubezni do Boga in prosil odpusčenja. In Jezus, ki vidi v srce in presoja misli človekove, je videl njegovo popolno kesanje, pa mu je odpustil. Razbojnik — svetnik! Ta nepričakovana prememba se je izvršila v nekaj trenutkih.

Ali vidite, kaj pomeni izrek: »Čas je zlato!« Kako dolg je pa zate ta čas? Eno leto? Ta mesec? Ta dan? Nekaj ur?

Ne zapravljaj ga! Ne živi zanikrno, ne uživaj spanja nespokorneža! Nikar ne misli, saj sem še mlad.

V Ljubljani so 2. oktobra t. l. pokopali mladega profesorja Vojteha Štruklja. Zdrav, čvrst, priljubljen, dober pevec, vnet turist — pa, hvala Bogu, tudi krščanski človek, — je bil čez dan še v šoli, se vlegel zvečer brez bolezní ali kakih bolečin k počitku. — Opolnoči ga ni bilo več med živimi. Ni se več prebudil. Bog ga je nenadoma odpoklical. Imel je družinico, dal si je bil sezidati lično hišo zunaj mesta proti Rožniku, uravnaval vrtič okrog nove »vile« in si prirejal udoben domek. Bog je pa v hipu prečrtal vse račune. Čas, ki mu je bil določen, je potekel, ko najbrž na to nič ni mislil.

Izrabi torej čas za poklicno — Bogu posvečeno — delo, posebno pa za to, kar je več vredno ko zlato: za molitev, za post in miloščino, za pokoro in kesanje, za voljno potrpljenje, za sveto mašo, za prejem sv. zakramentov, za boj proti napuhu in grehu. Tako si boš zaslužil »zlato«, ki boš z njim poplačal dolgove pri vsevednem Bogu, preden bo poslal svojega stražnika, smrt, ki te odvede pred veliko sodišče.

Čudno, prečudno! Toliko imamo šol, toliko izvenšolskega izobrazovanja — in vendar neprestane tožbe o nečuvjenih pojavih neotesanosti, divjosti in skoraj pobesnelosti.

Žalostne

reči pripovedujejo: Prva tožba pa je seveda glede grdega p r e k l i n j e v a n j a, ki nas Slovence tako silno ponižuje in sramoti. In — grozno — dobe se zvržki — ki preklinjajo celo Boga in sramote Marijo z najpodlejšimi izrazi. Čudno, prečudno.

Ali ni prav nobenega pomočka proti taki podlosti? Vemo, da paragraf ne izda kaj prida, če je srce pokvarjeno, ali se je vdalo brezverstvu; vendar pa bi bilo prav, če se uporabijo zakonite določbe že zaradi tega, da se prepreči vsaj večjo pohujšanje. Saj ima zakonik poseben paragraf (162), ki bi se z njim lahko zavezal jezik drznim gobezdačem, če nimajo več strahu pred Bogom.

Druga vnebovpijoča grehota, ki se opaža med nekaterimi, rdeče označenimi

je namerno, zlohotno o b r e k o v a n j e, s katerim bi radi najeti podkupljenci sedanje težko stanje zvalili kar na duhovščino, češ »f... je vsega kriv«.

Torej duhovniki, ki s papežem vred dan na dan molijo za blagor človeštva, za mir med narodi, za složnost in edinstvo med vladajočimi poglavarji in se za to — kolikor jim je dano — tudi dejansko prizadevajo, ti duhovniki naj so odgovorni, če si je svet v laseh, če je propadla Francija, če je razkosana in uničena Poljska! Naj povedo krađeži dobrega imena, kateri duhovniki so pa tako mogočni, da morejo povzročiti svetovne vojske? Mar niso duhovniki v službi Kristusa Kralja in njegovega evangelija, ki zahteva vsepovsod pravičnost in krščansko ljubezen! Kdo so tisti, ki so pogazili ta dva temelja, ki na njih sloni red, urejenost, sloga in zadovoljstvo, ne bo težko uganiti.

Krivična, vnebovpijoča, obrekljiva udrihnica, ki smo jo gori omenili, skriva v sebi tako propalost, da nimamo besede zanjo, in je tem ogabnejša, ker ima namen, vzeti duhovnikom veljavo in spoštovanje med narodom, ter s tem seveda škodovati Cerkvi, državi in skupnosti.

Ne moremo reči, da bi bile te tožbe neosnovane, četudi se včasih marsikaj pretirava. Kolikor je pač takih nerednosti — so vse

obsodbe vredne. Zato pa je treba tudi tole povedati: Zdi se, da so naši dobri fantje vse pre-

pohlevni in preboječi v stvareh, ko bi bilo umestno, da postavijo moža in iščejo pravice in zaščite tam, kjer bi jo tudi dobili. Pritožiti se zastran krivice in nedopustnega rohnenja ali nepostavnega blatenja se sme vsakdo in je najbolje, da se to zgodi skupno. Kdor se namreč prepohlevno vda v usodo in hladnokrvno prenaša krivične žalitve, pripomore, da trpi red, da se jemlje ugled oblasti, da raste nezaupanje, da se krši ljubezen do domovine. Nikar z molkom, kadar ni na mestu, povzročiti, da raste greben neotesancem, ki izrabljajo svoj položaj v svoje skrite namene, če niso celo v službi tajnih, tujih elementov. Saj nekateri, komaj čakajo, da bi se razsul današnji red in da bi zapihala strupena sapa iz severovzhodnih planjav.

Vzgoja

Za jedro gre — ne za lupino. Dne 22. septembra 1940 so imeli v Ljubljani srednješolci in srednješolke plavalne tekme kar skupno. Četudi so bili zraven za nadzorstvo telovadni profesorji, vendar se zlasti za naše sedanje razmere nekam presenetljivo vidi, če se dovoljuje, da fantje in dekleta, ki so v dobi pubertete (dozorevanja), skupaj v plavanju tekmujejo. Izgovori taki ali taki ne zmanjšujejo mikov in ne spremene človeške narave.

Za vzgojo velja vekovito pravilo: Lep značaj se vzgoji ne le s poučevanjem verstvenih in nrvstvenih resnic, marveč s praktičnim uvañanjem teh naukov v življenje. Kako se skladajo skupne plavalne tekme fantov in deklet s tem pravilom?! Danes, ko je bolj kot kedaj vse okolje mladega človeka prepreženo z zankami in vabami za hudo in je treba res odločne in krepke volje vsakega mladca, da se obdrži na površju razburkanih valov, bi morala vzgoja ne le odstranjevati zapeljivo navlako, ampak tenkovestno skrbeti, da z vsemi danimi sredstvi nastopa proti škodljivim vplivom. Zdaj pa doživljamo, da se naklada netivo na žerjavico, namesto da bi se ogenj gasil.

V vzgojnih vprašanjih imamo ustaljena, po božji avtoriteti potrjena pravila, ki jih zob časa ne uniči, pa jih tudi obzir na to ali ono stran ne sme in ne more spremeniti ali razveljaviti. Nrvstvena načela, ki imajo svoje posvečenje v naravni in božji postavi, mora vsakdo in vselej spoštovati in uvaževati, pa naj tudi prileti od koderkoli že dovolj znani očitek ozkosrčnosti, češ da ne gremo s tokom časa naprej. Božja postava je včeraj in danes in vselej ista in bo ostala nespremenjena. Človeška narava pa ob zunanem napredku ni bolj utriena, marveč le še bolj okužena, oslabljena in manj odporna.

To smo hoteli poudariti, ne da bi name-ravali kogar koli žaliti ali mu očitati občut-

ljivost, ko se zdi, da so še nekateri listi v zadržki, če je treba resnici pogledati naravnost v oči in povedati: To je prav, to pa ni prav.

Za mladino in za nje neoskrunjeno naravnost in čednost se borimo. Naj v tej borbi nihče ne dela skaze, saj še v skupnem prizadevanju ne gre in ne bo šlo vse gladko.

Ako so vzgojni nauki domačega ognjišča, šole in Cerkve še tako temeljiti, pravilni in popolni, če dobra odgoja dobiva obenem tudi neobhodno potrebno nadnaravno pomoč v svetih zakramentih in v sveti daritvi, je vendarle še vedno nevarnost, da se bo zgradba vzgoje kmalu zrušila, ako nismo odstranili tega, kar izpodjeda temelje, t. j. slabih zgledov ter grešnih priložnosti in nevarnosti.

Baragov kotiček

Zahvala. Družina Somrak (Goriška vas — Mirna peč) naznanja: Zbolela nam je bila hči. Po dveh urah, ko je legla, je bila popolnoma brez zavesti, balo smo se samo, da koj izdihne. Poslali smo brž po duhovnika in zdravnika. Duhovnik ji je podelil sv. maziljenje, nakar se je pripeljal zdravnik dr. Kussel. Ugotovil je, da ima bolnica »meningitis« in da jo moramo kolikor mogoče hitro dati v bolnišnico.

Zdravnik jo je kar vzel v avto in odpeljal v novomeško bolnišnico. Bila je ves čas v nezavesti in se še pri močni injekciji ni zganila. Drugi dan je dejal primarij: Bolezen je neozdravljiva, pa četudi bi se zdravje povrnilo, bi ostale občutne posledice. Ko smo prosili: »Pomagajte ji, mi bomo pa molili,« je odgovoril: »Jaz bom že storil, kar bom mogel, pa ne bo nič. Če ostane, bo velik čudež.« Ker smo naročeni na »Bogoljuba«, smo že večkrat brali, da Bog dela po priprošnjah svetniškega škofa Baraga tudi čudeže, smo se z zaupanjem obrnili v molitvi nanj in obljubili, če ozdravi, javno zahvalo.

Nismo se zatekli zaman. Po 14 dneh je prišla hči iz bolnišnice popolnoma zdrava in brez posledic. Ko je odhajala, je dejal g. primarij: »Teža si pa nisem mislil, da boš šla kdaj zdrava iz bolnišnice.«

Zahvalujemo se svetniškemu škofu Baragu za vrnjeno zdravje, obenem pa priporočamo tudi drugim, naj se z zaupanjem obračajo do njega.

*

M. M., Oselica, se zahv. † škofu Baragu, da je sorodnica, ki je imela hudo in nevarno bolezen na vratu, ozdravela. — J. V. Maribor, se zahv. † škofu Baragu in † slov. šk. in misijonskim tovarišem za rešitev iz težkega gmotnega stanja. — E. M. in R. se zahvaljuje † škofu Fr. Baragu za dosedanje pomoči in se priporoča še nadalje v važnih, težkih zadevah in za spreobrnjenje.

Podpisana I. Potočnik sem se v težki bolezni svoje hčerke obrnila v molitvi za pomoč do slovenskih svetniških škofov, posebnih prijateljev mladine: do Frid. Baraga, dr. A. B. Jegliča in A. M. Slomška. Hčerka je ozdravela. Tudi v drugih težkih zadevah sem bila popolnoma uslišana. Zahvalujem se javno za pomoč.

M. M., Ljubljana, sem opravila na čast — v duhu svetosti živečega in umrlega škofa Friderika Baraga — 9 dnevnico, da bi mi izprosil ugodno rešitev silno važne družinske zadeve, in sem bila — v neizmerno srečo — uslišana. Naj mu podeli ljubi Bog kmalu čast oltarja!

SLOVENSKI PREGOVORI O GROBU

Blizu groba, da mu že smrt na rami koso kleplje.

Kadar ni dediščine, se otroci na grobu ljubijo, če pa je je kaj, se pa grdo gledajo.

Kdor je v življenju skop, njemu bodo psi izkopali grob.

Kdor s tujim denarjem hišo zida, kamenje na svoj grob nosi.

Kdor staršev v življenju ne spoštuje, jih na grobu objokuje.

Nesreča človeka preganja od zibelke pa do groba.

Še božjega groba neče nikdo zastoj čuvati.

I. Šašelj.

Iz kraljestva svete ljubezni

Najbolj razširjeno dobrodelno združenje v Rimu se imenuje »Dame della carità« — gospé krščanske ljubezni. V tej družbi sodelujejo zlasti hčere in gospe rimskega plemstva. Po zgledu Vincencijevih konferenc ima vsaka župnija svoj oddelek; vsaka izmed 98 župnij — kolikor jih je v Rimu — ima danes svojo »compagnia parrocchiale«. Članice teh združenj skrbne, da se lajšajo bednim telesne stiske, obiskujejo bolnike, odpravljajo divje zakone in pomagajo, da se take nesrečne in grešne osebe cerkveno poroče; dalje poučujejo konvertite (spreobrnjence) v krščanskem nauku. — To dobrodelno združenje je imelo l. 1939 do 5700 plačujočih članic in 383 dobrotnic. V omenjenem letu so spravile skupaj 1.114.095 lir. Bolniških obiskov je bilo 126.873; število obiskovalk 1682. Podpore je prejelo 12.125 revnih in pomoči potrebnih družin. Na polju duhovnega pastirstva so posredovale, da je bilo poveljanih (saniranih) 231 zakonov. — Lepe uspehe so dosegali zadnja leta tako imenovani »Centri di lavoro« — delavske šole za deklice, ki zapuste šolo, pa ne morejo dobiti zaposlenja. V teh tečajih se vzgajajo v gospodinjstvu in pripravljajo za razne poklice. Ta središča so obenem nekaka versko-nadaljevalne šole za dekleško mladino.

K našim slikam

Akademski dom v Zagrebu. Marijina družba za visokošolce v tem zavodu ima znaten vpliv na vse dijaštvo na univerzi. Članikongreganisti pospešujejo s svojim zgledom pogostno sv. obhajilo, vzdržujejo zlasti v postnem času ure nočnega čiščenja, obiskujejo ravne družine, oskrbujejo vsako leto in sicer z velikim uspehom apologetska predavanja, pa tudi versko-znanstvene razgovore za širše kroge akademikov.

Poroke kongreganistov v lurški jami v Segedinu. Mestne Marijanske družbe v Sege-

dinu so dosegle, da je bilo sezidano lepo lurško svetišče (glej sliko p. 326); odkar stoji ta cerkva, je v navadi, da gredo člani kongregacije, ki se odločijo za zakon, povečini v lurško svetišče k poroki. Ženini in neveste stopijo pred poročni oltar z Marijinim znakom in hkrati obnove tudi posvečenje, da se tako za vse življenje darujejo nebeški Materi.

(Pripomnimo, da je na Madžarskem 120 dijaških kongregacij, ki imajo v Budimpešti zelo delavno in živahno osrednje tajništvo.)

Začelo se je . . .

Za borbo proti nedostojnosti v govorjenju in vedenju ter proti pohujšljivi obleki kličemo po pravici na pomoč tudi postavno oblast, ki ima za silo že nekaj zakonitih določb, da lahko nastopi, če treba, tudi s kaznovanjem. Vsega seveda ne moremo pričakovati od oblasti, marveč si moramo pomagati tudi sami, kar bo tem lažje, ko imamo novo organizacijo z imenom »Liga dostojnosti«. Ta potrebna ustanova naj skuša predvsem vzgajati v sodobnem svetu čut za dostojnost, prizadeva naj si preobraziti in prekvasiti srca z evangelijskimi nauki. Da bo uspeh tem večji in hitrejši, naj seže v vse župnije.

Liga dostojnosti je dosegla po nekaterih vnanjih deželah nepričakovane uspehe. V Severni Ameriki je zajela ne le katoličane, ampak tudi drugoverce. Število članov se bliža že desetemu milijonu.

Liga dostojnosti je napravila najprej načrt za ofenzivo proti bogokletnosti vseh vrst. Najprej je dala natisniti male lističe, ki sicer na pohleven, a vendar primeren način opzarjajo preklinjevalce in bogokletne ostudneže, da jim manjka najpreprostejše olike. Ako bomo te tiskane lističe povsod uporabljali in jih dajali v roke prizadetim, se bo naselila med neotesance vsaj zavest, da počenjajo nekaj, kar je umazano, prostaško, drzno in neotesano, če hude grešnosti ne bodo takoj uvideli.

Neizprosno borbo bo »Liga dostojnosti« napovedala pohujšljivi noši, nerednostim v kopaljščih, zlasti pa takim, ki imajo nemaren jezik in širijo kugo pohujšanja s klafanjem in grdim govorjenjem. Jezik bo morala »Liga dostojnosti« zavezovati takim, ki zastrupljajo javnost s protiverskim ali brezverskim govorjenjem in smešenjem vsega, kar je cerkvenega. Pregarjati bo treba začeti vsako prostaško in drzko vedenje, naj se pojavi kjerkoli: v družbi, na vlaku, v gostilni ali celo na svetih prostorih.

Liga dostojnosti ima sicer svoja pravila za članstvo, vendar pa naj veže ta liga vse, ki jim je na tem, da se ohrani in utrdi javna

nravnost in da se zavaruje čast in dobro ime slovenskega ljudstva. Med glavne naloge je sprejela »Liga dostojnosti« boj zoper pijanstvo, ki je vir sirovosti, neotesanosti, divjosti, pa leglo prostaštva, grde kletve in ostudnega govorjenja.

Organizirana borba mora imeti in bo imela zmago, če bomo resno sodelovali.

Tudi na Hrvatskem so se zganili. Banska uprava banovine Hrvatske je razglasila vsem upravnim in policijskim uradom tale ukaz:

»Tožbe prihajajo, da se je zopet razpaslo izgovarjanje najgrših bogokletnih psovok. Ta razvada povzroča javno pohujšanje, vpliva škodljivo na vzgojo mladine in kaže hrvaški narod v slabi luči.

Zato je neobhodno potrebno, da se ta ostudna navada iztrebi iz naroda. Duhovščina, občinski odbori naj na primeren način ljudstvo pouče, da je preklinjanje prepovedano in se naj zato vsakdo izogiblje tega grdega običaja. Proti vsakomur, ki se bo v tem pregrešil, bo tudi policijska oblast najstrožje nastopila.

V tem smislu se morajo dati orožnikom in policijskim uslužbencem navodila, da bodo z vsemi sredstvi iztrebljali to pohujšljivo navado.«

V Italiji je »Liga proti preklinjevanju« že januarja 1940 v sporazumu s cerkveno in svetno gosposko sklicala za vsako župnijo »dan proti kletvi«. V proglasu so bile tudi naslednje krepke besede: »Mi moramo ogabno razvado preklinjevanja, ta žalostni ostanek materijalističnega komunizma, vendar že enkrat iztrebiti!«

Odgovori

T. Sl.: Pojasnila bi rad na vprašanje: Kakšno je razmerje med liberalizmom in komunizmom?

Kratek odgovor bo nepopoln, vendar je pa bolj nekaj kot nič. — V gospodarskem oziru vidi liberalizem (svobodomiselnost) le bolj sebe. V mišljenju oznanja svobodo; seveda jo zahteva bolj zase. V verskem pogledu mu je geslo: popolna svoboda. Nadnaravnega navadno ne priznava, milost božjo taji, Cerkev mu je politična ustanova. Kar mu ostane verskega, je samo zunanost, navada — brez jedra. Kjer se liberalizem zaje, šira krščanstvo in versko življenje.

Komunizem je zvest naslednik liberalizma, ki nima nič kaj kredita več. Od njega je komunizem podedoval vse, kar je slabega, samo da je ta dediščina pokazala vse rozičke in razvila vse strupe. Komunizem pozna samo snov, materijo, hoče samo tukaj uživati. Oznanja in obeta nebesa vsem na zemlji, ostane pa samo pri obljubah, zakaj zemlja je in ostane dolina solz, odkar je bil storjen prvi greh. Skrb in briga komunizma za ljudstvo, za proletariat, je vaba, ki zavede marsikaterega nepoučenega, da zasanja pod senco mikavnih obetov o obljubljeni deželi, kjer se cedi mleko in med. Razočaranje je pozneje tem bolj bolešno. Saj vemo, kako*je. Kjer pride komunizem do oblasti, ga vodi prav taka sebičnost in samopašnost, kakor njegovega liberalnega očeta. V deželi, kjer zavladava tiranski komunizem,

je oblast sama največji kapitalist, ki razmetuje ogromna sredstva za podjarmljenje svobodnih narodov, dočim so »tovariši-državljanje«, ki niso pri polnih jasliah, moderni sužnji, določeni in obsojeni, da samo garajo in garajo in ob popolnem, prisiljenem molku pobirajo mrvice, ki padajo z bogato obloženih miz prvakov. Gorje mu, kdor bi si upal spregovoriti besedo nezadovoljstva ali kritike! — Če ga je brezbožni in celo protibožni komunizem spravil ob vero, če mu je vzel upanje v Boga in Boga samega, je tak človek mnogo na slabšem od živali.

Kar zadeva narodnost, se tozemesko usmerjeni ljudje, ki so skrb za dušo, za večnost in za nadnaravno življenje izročili pozabi, pa naj se imenujejo svobodomiselnice ali masoni ali komunisti, kaj radi ravnaajo po starem geslu: »Ubi bene, ibi patria« — »Kjer mi je dobro, tam je moja domovina«.

Krivicu bi delal sovjetski politiki, kdor bi trdil, da je Sovjetija kakor koli slovanska, saj se je jasno in slovesno odpovedala vseslovanskemu poslanstvu.

Danes jih je — na žalost — navzlic temu mnogo, ki ljubimkujejo s komunizmom in skrivajo te simpatije pod krinko »priateljstvo Rusije«, kot slovanske države.

Kako slovanska je Sovjetija, kaže in govori dovolj razločno Českoslovaška, in dokazuje dovolj nazorno razkosana Poljska. Sovjetija bi za svoje koristi izdala vsako slovansko državo.

Blagor vsem, ki zaupajo v osrečujoče vodstvo Cerkve Kristusove, saj ima edinole Cerkev rešilne in zveličavne nauke o krščanski pravičnosti in ljubezni.

Dobre knjige

Rožni venec za ljudsko petje — priredil dr. Fr. Kimovec. Molitev rožnega venca je najbolj domača molitev. Obdarjena je z mnogimi odpustki. Glavni pogoj za odpustke je, da z ustno molitvijo združujemo premišljevanje življenja in trpljenja Gospodovega. (Za tiste, ki ne znajo premišljevat, zadostuje, če rožni venec pobožno odmolijo.) — Pri nas skrivnosti vpletamo v »Zdrava Marija...«, drugod jih napovedujejo v početku vsake desetke. (To je dobro, ni pa potrebno za odpustke; dosti je, da skrivnosti premišljujemo, ne da bi jih izražali z besedami. Molitev rožnega venca se poživi in premišljevanje okrepi, če se napoved skrivnosti pred vsako desetko združijo s petjem. Kako, je razvidno iz lista z notami, ki je zgoraj omenjen. (Naroča se v Jug. knjigarni v Ljubljani. Cena poldrugí din.)

(Odpustki za molitev rož. venca: Vsak vernik more dobiti odpustek 5 let, kolikorkrat odmoli del rož. venca. Za skupno molitev v cerkvi ali doma je dovoljen odpustek 10 let vsakomur enkrat na dan. Popolni odpustek more dobiti zadnjo nedeljo v mesecu, kdor je odmolil vsaj trikrat na teden po en del r. v., prejel sv. zakramente in obiskal cerkev ali javno kapelo. — Vsem, ki so pobožno odmolili r. v. pred Najsvetjšim [četudi ni izpostavljeno], dobe popolni odpustek vsakokrat, če so poleg tega prejeli odvezo grehov in šli k mizi Gospodovi.

Misijski koledarček za mladino 1941 stane samo 3 din. Ljubljana, Metelkova ulica.

Razno

Darovi. Prošnji, da bi znanci in prijatelji † duhovnikov, ki so pokopani v Vel. Gabru, prispevali za ureditev in olepšavo grobov, se

je odzvala gđc. Minka Kalinova, bivša učiteljica v Vel. Gabru, sedaj nastavljena na dekliški meščanski šoli pri Sv. Jakobu v Ljubljani. Dar 100 din je poslala v spomin plemenitega g. župnika Plevaniča. Bog povrni! — J. Rozman, ekspozit.

Duhovne vaje v Domu Device Mogočne bodo: Za žene in matere od 9. do 13. novembra. — aŽ dekleta pa od 26. do 30. decembra. Pričetek vsakokrat prvi dan ob šestih zrečer. Oskrbnina 100 din. Priglasje sprejema predstojništvo Lichtenthurnovega zavoda, — Ljubljana, Ambrožev trg 8.

Duhovne vaje v Malí Loki pri Ihanu se bodo tudi letos nadaljevale kakor prejšnja leta. Prvi tečaj bo za dekleta in sicer od 9. do 13. novembra; za žene pa od 23. do 27. novembra. Resni časi, ki v njih živimo, nam govoré, da bodimo vedno pripravljeni. Priglasite se čimprej na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

Po vseh delih sveta. L. 1563. je bila ustanovljena prva Marijina družba v Rimu. Dobrih 20 let nato (1584) jo je papež Gregorij XII. povišal v »Congregatio Primaria« — (prva, izredna družba), ki more svoje pravice in odpustke nakloniti vsem drugim družbam, ki so bile sprejete v njeno skupnost. — Že l. 1595. so bile ustanovljene Mar. družbe na Japonskem, l. 1609. v državi Chile, istočasno tudi na Kitajskem in v Kanadi.

Španija se obnavlja. Vojaških duhovnikov se je svoječasna »liberalna« vlada na Španskem branila. Dušnopastirska služba, ki je bila takrat odpravljena, je sedaj zopet postavno urejena in postavljena pod nadzorstvo lastnega škofa. — Španska mornarica je letos praznik svoje zaščitnice Device Marije pod imenom »Virgen del Carmen« posebno proslavila. Po vseh pristaniščih so imele mornariške čete slovesno službo božjo. — Narodnemu svetišču Matere božje Karmelske v Pamjonu je izročil minister mornarice v imenu generala Franco med slavnostno mašo lepo svetilko kot narodni dar mornarjev. Svetilka bo s svojo stalno lučko vsekdar spominjala na moštvo mornarice, ki je padlo za domovino med državljansko vojno.

Spokorní kaznjenci. Nikjer jih ne manjka teh pravici zadoščujočih članov človeške družbe. Seveda je med njimi velik razloček. Tako spokornih kaznjencev, kot jih ima državna kaznilnica v Porlieru blizu Madrida, bi pa ne dobili zlepa drugod. Dne 7. avgusta t. l. je tam 2000 kaznjencev prejelo sveto obhajilo iz rok apostolskega nuncijskega msgr. Kajetana Cicoğnani.

VSEBINA: Članki: Od milijarde do bilijona. (J. Simenc.) — Kristus, vzor prave moči. (Iz flamščine: Vrolih Fr., bogoslovec.) — Zveza katoliških dijakov. (A. Strupi.) — Sveti obredi. (A. C.) — Krščanska družina: Sree družine. (A. C.) — Van je lahko govoriti... (P. M. Mlekuž, O. S. B.) — K luči: Večerni razgovori. (P. dr. Roman Tominec, O. F. M.) — Enkrat ena. — Marijine družbe: KA in MD. Se novo polje... (J. Langerholz.) — Nevesta izvoljena. († Župnik M. Jurhar.) — Listek: Carstvo brezbožnikov. (Dalje.) — Pesmi: Strašen dan bo dan plačila. (M. Jelen-Brečič.) — Nebeškim služabnikom božjim. (Fr. Neubauer.) — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini. Opazovanja. Vzgoja. Baragov kotichek. Odgovori idr.

Cena »Bogoljubu«: za posamezne naročnike 20 din, v skupinah po 18 din; v Nemčiji 2 Rm; v Italiji 15 lir; v Franciji 32 fr.; v Ameriki 1 dol. letno. — Izhaja mesečno

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Kolcedar apostolstva molitve za november 1940.

Splošni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
Učitelj in učiteljice katoliških šol | Sv. Kongregacija za širjenje vere

Mesečni zavetnik: Sv. Stanislav Kostka (13).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno čestčenje sv. Rešnjega Telesa		
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija	
1 2	Petek Sobota	Vsi svetniki Vrne duše	Zivo hrepenenje po neb-sih Molitve in maše za duše v vica	Zavod sv. Stan. Krka	Sromlje Markovci
3 4 5 6 7 8 9	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	25 pob. Z hvalna Karel Borom. š. Zaharija in Eliz. Lenart, spoznavalec Engelbert, škof Bogomir, škof Božidar, mučenec	Hvaležnost za vse božje dobrote Apostolstvo mož in fantov Posvetitev družin Sreu Jezus. Strože nadzorstvo policij. ure Organiziran boj zoper bogoklet. Verskonravna poglubitve učitelj. Smisel za tekmo v kreposti	Mengeš, zavet. Št. Janž Črni vrh n. P. gr. Kropa Trata Novo m., franč. Loški potok	Kapele p. Brež. Artič Koprivnica Zabukovje Zdole Slov. Bistrica Slov. Bistrica
10 11 12 13 14 15 16	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	26 pob. Andrej Av. Martin, škof Martin, papež Stanislav Kostka Jozafat, š. muč. Albert Vel., s. c. uč. Jedert, devica	Nedeljski počitek rokodelcev Apostolat Katoliške akcije Odvrnitev nesreč od domovine Zavod sv. Stanisl. Noviciat D. J. Ted. obhajilo fantov in deklet Profesorji srednjih in višjih šol Prepoved nočnih veselja, plesov	Sostro Dob Šmartin p. Kr. Podlipa Šmartno p. Litiji Moravče Bled	Sl. Bistr. M. 7 ž. Sv. Martin n. P. Gor. Poljskava Spod. Poljskava Črešnjavec Martjanci Majšperg
17 18 19 20 21 22 23	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	27 pob. Gregor Č. Roman, mučenec Elizabeta, vdova Srečko Val., spozn. Darov. Mar. Dev. Cecilija, dev. muč. Klemen, papež muč.	Solska mladina Pr.č z izločbami nenravnih slik Gojitev skupne druž. molitve Da bi pijan. veljalo za sramoto Marijino varstvo nad narodom Skrb deklet za devištvo Odprava pohujšanja po tovar.	Srednja vas v Boh. Mengeš Ljublj. križanke Šmartin p. Šm. g. Dolenji Logatec Smartin v Tuh. Bukovičica	Pešarovec Makole Pertoča Poljčane Tišina Laporje V. Dolenci
24 25 26 27 28 29 30	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	28 pob. Janez Kr. Katarina, dev. muč. Janez Berchmans Virgilij, škof Gregor III., papež Saturnin, mučenec Andrej, apostol	Globoka verska vzgoja v druž. Ohranitev čistosti p. ed poroko Družba Jezusova pri nas Zad. v naših naročnik. Brezposelni, stradajoči, bolni Zaupanje v božjo Previdnost Srečna smrt. Ta mesec umrl.	Ziri Sv. Katarina Rova Ljublj. Vincent. Vače Zapogje Litija	Studenice Tinje Sv. Venčesl. Dolnja Lendava Beltinci Bogojina Crensovc

Odpustki za november 1940.

I. Odpustki za ves november.

Verniki, ki opravljajo vsak dan kako nabožno vajo v tolažbo dušam v v., dobe: 1. vsak dan odp. sedem let, 2. p. o. poljuban dan v m., če prejmejo sv. z., obiščejo cerkev in molijo po n. sv. o.

II. Odpustki ob določenih dneh novembra.

1. **Petek, Vsi svetniki.** P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. c.; 2. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 3. čl. r. v. br.; 4. čl. br. S. J. v br. c.; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kako drugo dobro delo. — V. o. — Danes popoldne počeniš in ves naslednji dan do polnoči morejo verniki, ki prejmejo sv. z., tolikokrat dobiti p. o., kolikorkrat obiščejo cerkev ali javno kapelo in tam molijo po n. sv. o., in sicer vsaj šestkrat Oče naš... Zdrava Marija... in Čast bodi... Vse odp. morajo obrniti v prid dušam v vica. Spoved se lahko opravi že en teden prej, torej od 25. okt. dalje ali v osmini praznika, torej do 8. nov.; sv. obh. pa se mora prejeti ali danes ali pa enkrat v osmini do 8. nov. — Dalje p. o.: 1. čl. br. sv. R. T. pod pogoji kakor zgoraj; 2. vsem, ki prejmejo spravno sv. obh., nekoliko premissljujejo dobrotljivost presv. S. J. in molijo po n. sv. o.; 3. čl. br. S. J.

2. **Sobota, Vernih duš dan.** P. o.: 1. čl. br. za duše v v.; 2. čl. br. sv. R. T. kakor večeraj; 3. čl. br. S. J. kakor večeraj; 4. čl. r. v. br. danes ali v osmini v br. c.; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo; 3. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. sv. Jožefa, ako prejmejo sv. z. in molijo po n. sv. o. — Dalje p. o. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. Brezmadežni, da nekoliko zadeste za njej storjena razžaljenja in molijo po n. sv. o.

3. **Nedelja, prva v m.** Čl. r. v. br. trije p. o.: 1. če v br. c. molijo po n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. c. nekaj časa pobožno molijo pred izpost. sv. R. T. — P. o.: 1. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 2. čl. br. S. J.

4. **Sreda, prva v m.** P. o. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. sv. Jožefu, ako prejmejo sv. z. in molijo po n. sv. o.

5. **Četrtek, prvi v m.** Čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan, 13. Sreda, Sv. Stanislav, Sv. Didak. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan; 2. istim kakor jutri.

6. **Četrtek, Sv. Jozafat.** P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. c., kjer ni redovne.

7. **Petek, Spomin umrlih iz karmelskega reda.** P. o. čl. škap. br. karmelske M. b. v redovni ali žup. c.

8. **Sobota, Sv. Neža Asiška.** P. o. istim kakor 14. dan. — V. o.

9. **Torek, Sv. Elizabeta.** P. o. istim kakor 14. dan. — V. o.

10. **Četrtek, Darovanje Marije D.** P. o.: 1. istim kakor 15. dan; 2. čl. »Dejanja sv. detinstva«, če molijo obenem za njega razširjenje; 3. čl. r. v. br. v kateri koli cerkvi. — V. o.

11. **Nedelja, zadnja v m.** Sv. Janez od Križa. P. o.: 1. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo r. v.; 2. istim kakor 15. dan skozl vso osmino.

12. **Ponedeljek, Sv. Katarina.** V. o.

13. **Torek, v Lenard Portom.** P. o. istim kakor 14. dan.

14. **Četrtek, Sv. Jakob Maršek.** P. o. istim kakor 14. dan.

15. **Petek, Vsi svetniki treh redov sv. Frančiška.** P. o. istim kakor 14. dan.

16. **Sobota, Sv. Andrej.** P. o. čl. družbe sv. Petra Klav. pod navadnimi pogoji, če molijo obenem za razširjenje sv. vere.

*Vsakdo
občuduje
lepe zobe*

zato morate svoje zobe stalno nego-
vati z idealnim sredstvom za čiščenje
zob, z zobno kremo ODOL.

ODOL

Med otroki gobavcev, v zapuščenosti in divjini kolombijskih gorá, je opravil prvo mašo salezijanec, slovenski rojak, rojen v Bovcu, novomašnik Mirko Rijavec, in sicer na praznik Brezmadežne, 8. decembra 1939. Misijonar Rijavec je hodil v srednjo šolo v Idriji in v Gorici. Ko je bil sprejet k salezijancem, je nadaljeval šolanje v Turinu. Od tam je bil poslan v Bogoto v Kolombiji. Bogoslovne na-

uke je dokončal v semenišču Mosqueri. (Kolombija je dežela, ki meji zahodno na Tihi ocean, vzhodno pa na Brazilijo [Juž. Amerika]). Novo mašo je imel med otroki gobavih staršev, kjer je poprej nekaj časa bival kot prefekt (vzgojitelj). Njegov oče živi sedaj v Kamnjah na Vipavskem. Bog daj mlademu, gorečemu misijonarju obilo blagoslova v vinogradu svete Cerkve!

SALDA-KONTE, STRACE, JOURNALE, ŠOLSKE ZVEZKE,
MAPE, ODJEMALNE KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA
Jugoslovanske tiskarne

V LJUBLJANI, KOPITARJEVA ULICA ST. 6/II

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

ZADRUGA Z NEOMEJENIM JAMSTVOM

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 6 (V LASTNI PALAČI)

OBREŠTUJE HRANILNE VLOGE
NAJUGODNEJE. NOVE IN STARE
VLOGE, KI SO V S A K Č A S
IZPLAČLJIVE, OBREŠTUJE PO

4% PROTI ODPOVEDI DO **5%**

Za varstvo domovine je vlada na Špan-skem poskrbela s tem, da je s posebno postavo prepovedala kotišča prevratnih združenj in tajnih organizacij. Prepovedane so framasonske družbe in slične skupine, kakor tudi komunizem. Vsaka agitacija proti religiji (verstvu), domovini in socialnemu redu se kaznuje z zaporom.

Ameriški senator Viljem Borah je bil začasno nastavljen kot sodnik v svojem rojstnem mestu Boisé City. Nekoč se je zagovarjala pred njim 70 letna ženica, ker je bila ukradla hleb kruha. Priznala je z izgovorom, da je tri dni poprej pošteno stradala.

Sodnik: »Mamica, nič ne pomaga; obsoditi vas moram na denarno kazen 5 dolarjev, ki jih bom pa jaz za vas založil. Obenem pa naložim vsem radovednežem, ki so v sodni dvorani navzoči, po pol dolarja za pokoro v prid obtoženki, ker jih ni sram, da žive v me-

Bolni na pljučih!

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti prehranjevanja.

ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter po poapnenju sčasoma bolezen preneha.

R e s n i m o ž i e zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in to radi priporočajo. Čim prej začnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

Popolnoma zastonj dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker ima moj založnik samo **10.000 komadov za brezplačno** razpošiljanje, pišite takoj, da se boste mogli tudi Vi prištevat med one srečneže.

Zbiralnica za pošto:

Pannonia Apotheke, Budapest 72
Postfach 83, Abt. 2. 493.

stu, kjer morajo stari ljudje in ubožci krasti, da od lakote ne umrjejo.«

*

Vojvoda Franc Guise, poveljnik katoliške stranke proti protestantom v hugenotskih bojih, je bil neustrašen mož. Izvedel je, da je v njegovih vrstah izdajalec, ki je hotel njega umoriti. Vojvoda ga pokliče in vpraša, če je res, kar ga dolže. Vojak pritrди.

»Ali sem ti kaj hudega storil?«

»Ne. Toda vi ste najhujši sovražnik moje vere.« (Bil je protestant.)

»Če ti tvoja vera ukazuje moriti, pa meni moja vera zapoveduje odpuščati.« — Nato je rekel vojvoda: »Pojdi!«

Odpustil ga je brez kazni.

*

Znameniti francoski učenjak Šufroá (Joufroy) je zapisal tudi tole modro besedo: »Poznam malo knjigo, ki iz nje otroke poučujejo: Katekizem se imenuje. Tam najdeš rešena vsa težja vprašanja: Odkod je človeški rod, kam je namenjen. Vprašaj otroka, ki ni nikdar premišljeval, čemu je na svetu in kaj bo po smrti, pa ti bo odgovoril točno in jasno, kakor uči Katekizem« (ki vsebuje nauke iz božjega razodetja).

*

Ali veste, a) da imajo vse maše v tednu vernih duš, naj jih opravi katerikoli duhovnik in na kateremkoli oltarju, privileg, t. j. pravico popolnega odpustka za one rajne, ki se zanje sveta maša daruje. — b) Iste dni more vsak vernik, ki pobožno zbran obišče pokopališče, dobiti vsak dan enkrat popolni odpustek pod običajnimi pogoji, ako za rajne vsaj po notranje kaj moli. — c) Prav tako more vsakdo, ki obišče pokopališče in nekoliko moli za uboge duše v vicah, vsak dan v letu prejeti odpustek 7 let v prid dušam v vicah.

Izšla je

in se dobiva po vseh knjigar-nah in trgovinah za ceno 6 din

DRUŽINSKA PRATIKA

za leto 1941.

Zahtevajte povsod to našo pratiko s podobo sv. Družine.

Če je ne dobite v vašem kraju, pišite na trgovino

H. NIČMAN - LJUBLJANA

Darovanje Marijino.
(Akad. Benetke.)
(Grod 21. nov.)

